

РІК XXI. Джерзи Сіті, Н. Дж., четвер, 27-го лютого 1913. Ч. 9.

VOL. XXI. Jersey City, N. J., Thursday, February 27, 1913. N. 9.

ПРОТОКОЛ

з XII. Головної Конвенції Руського Народного Союзу в Америці, котра відбула ся на днях 9—14 вересня 1912 р. в Wilkes Barre, Pa. (Бонетц).

Шестий день засідання, 14. вересня.

По молитві і прочитанню спису делегатів раджено над напрямом органу Р. Н. Союзу. Ухвалено, що „Свобода” має придержувати ся напряму національно-демократичного, а у словенській „Свободі” буде той сам матеріал, що і в руській, з деякими конечними поясненнями. Отже словенська „Свобода” різнить ся від руської лише азбукою, бо перша друкуєть ся латинськими черенками, а друга руськими. Ухвалено також, що орган Р. Н. Союзу не може мішати ся до справ церковних і стисло парохіяльних. Полеміка на церковні і парохіяльні теми виключена.

На порядок денний прийшло справоздане виборчої комісії. На внесені п. Колодія вибрано до помочи тій комісії ще трох членів, котрих зараз предс. Конвенції торжественно заприсягнув.

З черги дебатовано над тим, у якій місцевості має відбутися будуча, XIII. Конвенція Р. Н. Союзу. Були взяті під розвагу дві місцевості: Джанстаун, Па. і Гейзелтон, Па. Більшість голосів заявила ся за послідною місцевостію, отже ухвалено, що слідуюча гол. Конвенція Р. Н. Союзу відбудеть ся в Гейзелтон, Па.

Після того роздавало ся балоти з видрукованими на них кандидатами на головних урядників Р. Н. Союзу. Голосоване відбувало ся стисло після статута.

З огляду на вельми короткий час, дальше з огляду на великі кошти, які потягає за собою кождоразове засідане і з огляду на те, що виборча комісія не встигне покінчити своєї праці перед півночю, делегати ухвалили одностайно замкнути Конвенцію о годині 5-тій вечер, не чекаючи на вислід голосовання. Вислід виборів порішено оголосити публично в найближшій числі „Свободи”. Позаяк більша частина делегатів мусіла відіздати домів ще перед півночю (бо в неділю не було відповідних тренів), то о. Хомяк приступив на загальне жадане до покінчення конвенційних обряд. Наперед звернувся до відпоручника просвітних та економічних товариств в Галичині в особі п. С. Демидчука і в короткій промові подякував йому за його участь на Конвенції та поправав його в імені присутних делегатів і урядників і в імені всіх членів Р. Н. Союзу. Вп. С. Демидчук подякував Конвенції за щирий привіт, за терпеливе вислухане його реферату та за ту щедру жертву, яку Конвенція ухвалила на річ „Рідної Школи” в Галичині.

Після того забрав голос о. Хомяк і короткою, але гарною і ядерною промовою замкнув офіційно на підставі повисшої ухвали обряди XII. Гол. Конвенції Р. Н. Союзу. У тій промові подякував о. Предсідатель всім учасникам Конвенції за їх щирі і совісну працю підчас шістьдневних конвенційних обряд та за їх старання о добро своєї рідної організації. Пожелав також усього добра всім членам Р. Н. Союзу і висловив бажане, щоби та наша найстарша народна організація розросла ся в як найкоротшій часі у велике число свідомих членів і щоби та організація була справді щирим народним прибіжищем для всіх наших імігрантів, розкинутих по широких просторах Америки.

По сім офіційним замкненню Конвенції забрав ще голос о. В. Балог і у своїй промові подякував іменем цілої Конвенції Всч. о. Д. Хомякови за його важкі труди як предсідателя конвенційних обряд та за його умілий і безпартійний провід у всіх тих обрядах. Ціла Конвенція зсолідаризувала ся з промовою о. В. Балого і нагородила о. Хомяка щирими оплесками.

Зараз після того приступлено до виплати диет і подорожних коштів учасників Конвенції, починаючи насамперед від тих делегатів та урядників, котрі мали перед собою найдавшу дорогу.

Виборча комісія покінчила свої праці аж о год. 1-шій по півночі. Вислід голосовання (оголошений в поконвенційнім (38) числі „Свободи”) представляєть ся так:

Духовний Отець:

о. Д. Хомяк 248 голосів
о. Мирон Данилович 73 „
о. Валент. Балог 27 „

Головний Предсідатель Р. Н. С.:

п. Дмитро Капітула 289 голосів
п. Алекс. Горбаль 54 „
п. Ал. Валевський 5 „

Заступник Предсідателя:

п. Василь Сувак 207 голосів
п. Алекс. Валевський 96 „
п. І. Петранич 44 „

Місто-предсідателька:

п. Марія Білик 199 голосів
п. М. Черемшак 110 „
п. З. Репак 37 „

Рекордов. секретар:

п. Мих. Угорчак 145 голосів
п. Теод. Лабовський 123 „
п. Мих. Поляк 80 „

Гол. фінанс. секретар:

п. С. Ядловський 325 голосів
п. С. Маркевич 12 „
п. Анд. Стефанович 11 „

Голов. касієр:

п. А. Шаршонь 292 голосів

п. С. Митренко 37 „
п. Іван Воргач 17 „

Контрольна Комісія:

о. Вал. Балог 292 голосів
п. Ст. Милинович 214 „
п. Йос. Ялечко 191 „
п. А. Стефанович 135 „
п. Вас. Левчик 107 „
о. М. Данилович 106 „

Радні:

п. Іван Глова 288 голосів
п. Н. Ваверчак 233 „
п. Вол. Каськів 194 „
п. Н. Мотало 189 „
о. М. Данилович 182 „
п. Анд. Гальчак 175 „
п. Анд. Добош 168 „
п. Д. Колодій 168 „
п. Гр. Слободзян 134 „
п. Н. Пришляк 129 „
п. А. Корпан 108 „
п. Вас. Левчик 105 „

Редактор:

п. Й. Стеткевич 186 голосів
п. Ант. Цурковський 146 „
п. Анд. Гела 11 „

Завідатель „Свободи”:

п. Анд. Савка 256 голосів
п. К. Кирчів 90 „

Отже вибрані зістали слідуючі головні

урядники Р. Н. С.:

Духовний Отець Р. Н. С.: о. Дмитро Хомяк.

Голов. Предсідатель: п. Дмитро Капітула.

Заступник предсідателя: п. Василь Сувак.

Заступничка предсідателя: п. Марія Білик.

Голов. рекорд. секретар Р. Н. С.: п. Мих. Угорчак.

Головн. фінанс. секретар Р. Н. С. п. С. Ядловський.

Голов. касієр Р. Н. С.: п. Ал. Шаршонь.

Контрольна Комісія: о. В. Балог, п. Ст. Милинович і п. Й. Ялечко.

Радні: п. І. Глова, п. Н. Ваверчак, п. Вол. Каськів, п. П. Мотало, о. М. Данилович і п. Анд. Гальчак.

Редактор: п. Й. Стеткевич.

Завідатель „Свободи”: п. А. Савка.

На Конвенцію наспіло було багато телеграфічних привітів і письм від різних прихильників Р. Н. Союзу, котрих зміст подавано за кожний раз до відома учасників Конвенції і котрі Конвенція принімала гучними оплесками.

Wilkes Barre, Pa., дня 14. вересня 1912 р.

о. Дмитро Хомяк,

предсідатель XII. Конвенції Р. Н. С.

О. Шараварко, секр.

Ал. Кріль, секр.

ДО ВІДОМА УСІМ ВП. МІСЦЕВИМ УРЯДНИКАМ ВІДДІЛІВ Р. Н. СОЮЗА.

Повідомляє ся всі Відділи Р. Н. Союзу, що календарі так руські як словенські зістали уже розіслані всім відділам. Календарі вислано через „Адамс Експрес Компані” і „Юнайтед Стейтс Експрес Компані”. Малі посилки до 6 примірників вислано поштою. Просить ся отже пп. Урядників дотичних Відділів, котрі ще не отримали календарів, щоби зголосили ся по них до експресових офісів або почтових урядів в своїх місцевостях.

В малих місцевостях експресові офіси знаходять ся звичайно при залізничних стаціях.

Если би котрий відділ случайно НЕ ДІСТАВ календарів, просить ся звернути на адресу „Свободи” а ми сю справу провіримо.

Адміністрація „Свободи”.

Важне.

До пп. місцевих урядників Р. Н. Союзу в Америці.

На підставі ухвали послідної XII. Гол. Конвенції вступне від новоприсутуючих, чи то на ціле посмертне, чи на половину посмертного є слідуюче:

За члена від 21 до 30 літ	\$0.50
„ 31 літ	0.75
„ 32 „	1.00
„ 33 „	1.25
„ 34 „	1.50
„ 35 „	1.75
„ 36 „	2.00
„ 37 „	2.25
„ 38 „	2.50
„ 39 „	2.75
„ 40 „	3.00
„ 41-42 „	3.50
„ 43-45 „	5.00

Дятого, почавши від дня 1-го марця с. р. зволють місцеві урядники застосуватись до сеї ухвали і відбирати від новоприсутуючих та присилати до каси Р. Н. Союзу лиш таке вступне, яке вказує повисша табелька. Не застосовувшись до сего, нововступуючі не будуть прийняті а місцеві урядники дотичного відділу наразять себе на наслідки, приписані § 355-им стат. Р. Н. Союзу.

Гол. Уряд Р. Н. Союзу.

Важне для опікунів Р. М. Союзу.

Отсим повідомляє ся всіх опікунів Руського Молодечого Союзу, що осібних поквітовань почтовими картками за відібрані до каси Р. М. С. гроші не буде більше розсилати ся, тож треба вдовольяти ся самим тільки місячним справозданем, що друкує ся за кожним разом у „Свободі”.

А. Шаршонь, гол. кас. Р. М. С.

РОЗМЕТ Р. Н. СОЮЗА ЗА МІСЯЦЬ

МАРЕЦЬ 1913.

С 47

Член на ціле посмертне платить \$1.00, а на половину посмертного \$0.61.

Дописи.

3 New York, N. Y.

Вичитав я в „Свободі“, що Тов-о „Просвіта“ в Нью Йорку святкувати-ме дня 8-го лютого с. р. п'ятилітній ювілей свого існування. Се мене зацікавило трохи більше ніж наші звичайні балі і я в означеній порі явився на галі, щоби наочно побачити, як то випаде концерт, улашований товариством з нагоди святкування сего ювілею.

Перша річ, що мене вразила зараз на самім вступі, то майже порожня галі. Ньюйорські Русини мусять бути досить учені, коли такі річі як святкування ювілею одного з найбільших місцевих товариств їх так мало обходять... Та що ж ти вдієш з такими патріотами? Силою нікого не притягнеш на галі, а добровільно не хочуть іти. Не взяли вони під розвагу і тої обставини, що часть доходу була призначена на ювілейний дар Іванови Франкови. Та стало ся...

По значнім опізненню піднесла ся на арені куртина і присутні гості побачили на сцені уставлених півколом членів „Українського Хору ім. Лисенка“ із своїм діригентом, п. Климом, на чолі. На перед сцени виступив п. Й. Хомів, бувший президент Тов-а „Просвіта“ (один з найбільше заслужених членів сего тов-а) і привітав зібрану публіку короткою, але гарною і ядерною промовою, в котрій вияснив також причину і потребу святкування товариством ювілею.

По вступнім слові почав пописувати ся „Український Хор“, що відспівав загалом оті пісні: „Думи мої“, „Зазвонімо“, „Огні горять“, „Чого мені тяжко“ і „Ще не вмерла Україна“. Один з тих кусників (Огні горять) відспівав хор мужеський, прочі — хор мішаний. Усі ті пісні переплігали були деклямаціями, відчитом і одним сольом на фортеп'яні. Деклямували слідуєчі пп.: І. Жовнір (пр. Тов-а) — „Козачий кістяк“, М. Давидів — „Утоплена“, В. Карчевський — „Тополя“ і І. Жовнір — „Землякам“. Відчит про діяльність Тов. „Просвіти“ виголосив п. С. Сентий (секр. Тов-а).

„Український Хор“ під батуту п. Клима презентував ся дуже гарно і по кожній пісні збирав гучні, заслужені оплески. Всім членам того хору і його діригенту належить ся щира подяка за їх труди.

Всі деклямації (одна з них була трошки за довга) випали вдоволяючо, а деякі зворушували навіть присутніх слухачів до глибини душі.

Відчит п. Сентого був оброблений дуже старанно і заключав в собі цілу п'ятилітню історію товариства та його матеріальні і моральні придбання за весь той час. Товариство „Просвіта“ числить тепер поверх 150 членів звичайних і одного члена почесного. Має в своїй касі понад тисячу доларів готівки, два гарні прапори, а в бібліотеці авиш 500 всілякого змісту книжок. У своїй початковій діяльності мало се товариство багато всяких перешкод, але ці перешкоди солідною працею членів в цілості усунено і нині воно стоїть уже на доволі сильних підвалинах. Свій гарний відчит закінчив п. Сентий гарним зазивом до організації, бо тільки в організації наша теперішня і будуча сила.

Гарний і доволі трудний кусник відіграла на фортеп'яні маленька (сімлітна) донечка п. Редактора „Свободи“, Віра Стеткевичівна. Заохочена гучними оплесками відіграла ся молоденька п'яністка додатково ще отсі наші народні гимни: „Ще не вмерла Україна“, „Не пора“ і „Ми гайдамаки“.

Мабуть подобали ся всім присутнім найбільше ті річі, котрих ніхто не надіяв ся, бо вони не були зазначені на програмі. Маю на думці тих двох діточок, що виступили перед публікою із своїми де-

клямаціями. Перший з тих маленьких патріотів, то п'ятилітній Василь, син п. Стефана Чосника. Він виголосив двома наворотами два Шевченкові віршики: „Учіте ся“ та „І день іде і ніч іде“. Виходив на сцену відважно, говорив голосно і сміло, а вивав і пращав публіку козацьким словом: гаразд!

П'ятилітня донечка пп. Стеткевичів (сестра згаданої вище п'яністки). Надя, виголосила дуже гарно доволі довгий і трудний вірш „Голос руської матери“. Додатково віддеклямувала з чутем і зрозумінням: „Учіте ся“. Ся дівчинка, убрана в білу суконку і в білі черевички, виглядала наче малий ангелик, що зійшов з неба, аби невинними устами задрігати присутніх до любови своєї Матери-Руси. З яким чувством виголосувало се маленьке дівчатко перші слова поезії: „Не плач, руська рідинонько, ще ти будеш щасна! Як той цвіток на весноньку, ще зацвітеш красна!“ Або оті слова: „Встаньте, встаньте з дрімот тугих, бо і так не рано! Сонце світить вже для других, коло вас темряво! Чуже сонце хотай густо ясні лучі сіє; — Воно красне, но не тепле, воно не загіє!“ І слухали ми сеї деклямації і не могли наслухати ся. Таке тото дрібненьке сотворіне, таке молоденьке, а таку силу чуття має у собі! Честь тим родичам, що виховують такі діти! Я маю таке переконане, що вже задля самої тільки деклямації сеї маленької Наді варто було потрудити ся на сей концерт. І думаю, що хто на тім концерті був присутній, сей не буде ніколи жалувати...

На тім міг би я вже й закінчити отсю свою допись, якби не одна річ, котрої в жаден спосіб не можу перетравити. Маю на думці нашу славну публіку, (честь виїмкам!), котра не може ніяк привикнути до культурности. Курене цигар і папіросів підчас концерту (або представлення) та беззастанні розговори на салі — се звичай дикунів, а не людей цивілізованих! Коли би ті панове курці і ті панове та пані, що приходять на вечорки побалакати з собою підчас виконання програмових точок, заховували ся в подібний арганський спосіб пр. у яким жидівським кінотеатрі (на мувінг пікчерс), — то нанятий жидами бом-послугач викопає би їх за се ногами. А у нас нікого ногами не копають, тай тому такі славні порядки... Сором таким нетямучим людям! Видно, що без люшні з нашим зарозумілим сватком не порадиш... От сліпота!

Гість.

3 Detroit, Mich.

Гей, гей, яка то невимовна радість огортає серце матери, коли вона бачить, як то її діти люблять ся взаємно; як вона радіє, коли ті діти живуть з собою в згоді; як тішить ся, коли вони веселі та щасливі; як тяжко засумує її материнське серце, коли тих її любих діточок навістить якесь нещасте, коли на їх серце наляже якесь тяжке горе. Тою нашою матерю є наша Мати-Україна, а всі ми, без ріжниць стану, її дрібними діточками. Ми є одними з тих її дітей, котрих лиха доля розігнала далеко по широкому світу шукати лучшої долі. Ми тут майже всі, котрим панське ярмо вілось було в шию аж до самої кости, над котрими свистала панська нагайка, якаб вона і не була. Ми, що маємо всі спільного ворога, повинні любити ся та всі наші сили лучити в одну цілість і звернути їх проти спільного ворога, бо знаємо добре, що лиш в лучности сила. Ми одні з тих, що то по більшій часті не люблять жадної організації, або не розуміють її ваги та ходять манівцями, мов те розбите стадо.

Маю на увазі місто Детройт, Міч. Гарне се місто, тай робота є тут досить добра, а живе тут досить велика горстка нашого народу. Се властиво не є жите, а

тільки нужденне животінє, цілковитий хаос. Люди трохи здібніші розбили ся на поодинокі групи, ворожо настроєні проти себе, а всі прочі ходять манівцями, тай не дають навіть жадної ознаки життя.

Є у нас три відділи Р. Н. Союза, стількиж здаєть ся і нового, один відділ соціалістичний, а всюди роздор, незгода та ворожнеча, бо кождий дбає про особисту амбіцію і на кождім кроці висуває вперед своє „я“. А тут надходять справи такі пекучі та важні, як от святковане ювілею Івана Франка, приїзд делегата галицьких товариств п. Семена Демидчука тай інші не менше важні місцеві справи, як от будова власної хати на Іст Детройт, котрої брак даєть ся для нас всіх Українців так сильно відчувати. Вправді завязав ся комітет сеї будови та розпродує поки що картки з портретом М. Січинського, збирає добровільні жертви, але лиш між членами свого товариства ім. М. Січинського, бо ширшого попертя не має. Є тут і одно товариство співачке, котре в останніх днях дало концерт в честь бл. п. Миколи Лисенка. Так що ж; концерт випав, як на наше місто, досить вдоволяючо, але і тут дав ся відчути брак єдності, бо колиб так зібрати всі наші сили, а є між нами одиниці з добрими голосами, відкинути на бік особисті амбіції, а не зважати на голоси якихсь там крикунів, то при здібностях, які оказав діригент на останнім концерті, моглоб таке товариство розвинути ся незвичайно гарно, а тим самим згуртувалиб ся всі Українці в Детройт без ріжниць переконань в однім великім товаристві.

Отже до праці, братя, лучімо наші сили разом, вступаємо громадно в члени нашої славної організації Р. Н. Союз, а певно усміхнеть ся наша Мати, заплакана Мати!

Т. В., член 146-від. Р. Н. С.

3 Lorain, O.

Подаємо нинішню допись до відома загалу не на те, щоби чимось хвалити ся, але сею дорогою хочемо віддати прилюдну честь і подяку одиницям, працюючим на народній ниві.

Дня 12. січня с. р. відбуло ся у нас в Лорейн всенародне віче в цілі заложення руської школи для малих дітей і відновлення читальні „Просвіти“, заложеної ще в 1908 році. На се віче зійшло ся дуже мало людей, помимо заходу організаційного комітету, котрий доручив відозву всім тутешнім Русинам на час. Та не всі наші громадяни оказали ся небаглими і байдужними; деякі зацікавились ся щиро просвітними справами і є надія, що за прикладом свідомішої меншости піде і оспала більшість, тай таки з часом до чогось дійдемо. Найбільше заслужив ся в тім случаю п. Йосиф Сенчина, котрий на наше запрошене не пожалів свого часу, та хоть мав важні перешкоди, таки приїхав до нас з Клівленду на віче.

Віче отворив місцевий організатор П. Решетар, та в короткій річевій бесіді пояснив цілі віча, заохотив присутніх до пильної уваги над перебігом вічевих промов і резолюцій, відтак покликав на вічевого предсідателя п. Гр. Ковалю, а сей покликав двох секретарів: І. Пінцур і О. Зазулю. Перше слово забрав п. Й. Сенчина, та в гарній промові представив конечну потребу руської школи для малих дітей. Если ми хочемо, щоби наші діти не пропали в американським Вавилоні, та щоби таки остали ся свідомими Русинами, то мусимо їх ратувати. Бесідник представив відтак положення наших братів в старім краю, як їх темнота привела до крайности, як вони опісля хопились до бою, та не багнетами, але наукою і просвітою, про що свідчать нині руські приватні гімназії, всілякі спілки, товариства, численні читальні „Просвіти“, Січи і Соколи. Далі бесідник пояснював початкове ве-

дене закладане у нас школи, та заохотив присутніх до дальшої праці. Сю бесіду вічевики зрозуміли і приймали сердечно, а бесідника нагородили гучними оплесками.

Після того вибрано чотирох шкільних комітетових, котрі мають в найближшій часі отворити руську школу.

Що до відновлення читальні „Просвіти“, то і тут п. Сенчина обговорив ясно її конечність і хосен з неї. Всі присутні згодили ся на відновлене сеї просвітної інституції, а в доказ того вписали ся в члени читальні і зложили добровільно кілька доларів на перші читальняні потреби. Відтак вибрано читальняний уряд на 1913 рік. По відспіванню многолітствія залунали і наші національні гимни „Ще не вмерла Україна“ і „Не пора“.

Низше підписаний комітет шкільний і уряд читальняний складають прилюдно сердечну подяку п. Й. Сенчині за його труди на нашім вічу.

КОМІТЕТ ШКІЛЬНИЙ:

І. Пінцур, М. Ющизин, П. Решетар, І. Зазуля.

УРЯД ЧИТАЛЬНІ „ПРОСВІТА“:

Б. Фурдин, предс.; Т. Тузіньский, секр.; О. Зазуля, кас.; П. Решетар, біблі.

3 Wilmerding, Pa.

В нашій місцевості є споре число Русинів, є і відділ Р. Н. Союза, але якось ніхто не потрудить ся, щоби написати пару слів до часописи. Я перебуваю тут від недавнього часу, тай ще навіть не мав нагоди познакомити ся добре з нашими людьми. Та все таки за той короткий час я переконав ся, що в Вілмердінг нема ніякого життя народного, а людська запивають ся до безтями так, що з тої п'ятики виходять нераз дуже сумні наслідки. От так прим. в місяці грудні м. р. на одних хрестинах погостили одного учасника „рінгами“ (перстеньми, боксерами) так страшно, що він, перевезений до шпиталю, до трох днів віддав Богу духа. Се мало такий наслідок, що люди „поправили ся“ і в кілька днів після того пострілялись при барі. Не то що бачити, але й думати страшно про такі дикі та некультурні річі. Дивувати ся тому не можна, бо нарід крайно опущений та занедбаний і поза п'ятикою нічим не интересуєть ся. Нема тут ні церкви, ні школи, ні читальні. Заснувала ся вправді в своїм часі читальня ім. Шевченка, але вона ледви животіє, бо нема кому до неї ходити, бо нарід до краю здеморалізований і шукає своєї розради в салоні.

На Різдвяні свята був у нас о. Остан з Мікіспорт. У своїй проповіді взивав сей священник охочих людей, щоби по староруському звичаю пішли по руських хатах колядувати на церкву і на „Рідну Школу“. Зібрало ся нас кількох і пішли з пісню-колядою поміж наших людей. Деякі Русини вислухали прилично нашої коляди тай жертвували, що могли, а деякі відганяли нас від своїх домів мов влізливих собак. Стид і ганьба для Вілмердінських Русинів, що між ними лучають ся такі скандали! Наші люди проживають у тій місцевості вже довгий час, деякі з них мають навіть свої проперти (реальности), а у своїх домах цвенькають по польськи! Ганьба тим людям!

Тим колядникам, що не жалували свого часу, і тим немногим Русинам, що дали свою лепту на „Рідну Школу“, належить ся щира подяка і сердечне спасибі!

Тут подаю імена шан. жертводавців: Т. Герус і І. Піхурський зложили по \$1.00; М. Смоляк, В. Личаковский, С. Росоляк, І. Мінчак, О. Галагін і К. Мазепа — по 50 ц. — Разом \$5.00. (Усі ті жертви були вже оголошені в ч. 6. „Свободи“).

В. Личаковский.

і сильним кінським запахом. Майже його дусили а багато не грів.

в навіть, коли ввирала обід, застановила ся, яким чином могла-б вивідрати ся про тайну хлопця. Говорила о коровах і волах, — але він слухав байдужно, — про вітні так само; не був він отже повно пастухом. Описи говорив о мельниках, ткачах, котлярах, о різних ремеслах, о заведених для убогих діттей та й інших заведених о твормах, о домі для божественних в Бедзем, але все то не робило на нього найменшого вражіння. Подумала темер, що може він був десь в службі, тому згадувала о всіляких занятях службових, але про се він рівнож нічого не знав. Замітано, розпалюване огню і т. д. все то не заминало його зовсім. Згадала о кухарській штудії і запримітила із задоволенням, що лише король розіяснило ся. Думала отже, що відгадала правду, що бистрога й жіночий такт не могли її обманути.

Тому дада змученому язикови заслужений відпочинок, а заплах, що уносив ся з паровою з горшків, будив виголоділого короля до того, що почав говорити о всіляких смачних стравах. Той вдоволенна жінчина сказала собі в душі: „Се певно, що мусів бути послугачем кухаря“. А коли він не перестав і говорив даї о смачній їдї, питала себе, відки він знає такі дороти тай смачні страви, що виявляють ся лиш на столах багатих дуків? Може

Їхали дуже плодотворно околицею, численні оводчені дерева закривали мешкання. Біля гостини бачили буйні девади, що на них видно було горбочки, мов філі на спокійнім озері. По полюдині кількома наворотами вилізав блудний син на горбок і дивив ся, чи не побачить батьківської хати. Вкінці побачив здалека і закликав зворушений:

служив в королівській кухні? Рішила конче се розслідити.

Щоб порозв'ячити ся, казала королеви, щоб кілька хвиль заступив її в кухонній роботі, а як хоче, то щоб пригладив ще одну траву крім вже званих, описи вийшла з дітьми з хати. Король приволоком промикав:

— Одного короля Англії в давних, правда, часах, стрінуло таке саме лихо. Робив се Альфред Великий, тож праця кухарська не пошкодить і моїй гідності. Він спалив хліб, а я попробую сповнити наложене на мене довіре.

Постановлене було добре, але виконане ні. Той король, так як Альфред Великий, глибоко задумав ся над своєю судобою і держави, — тож на-сидки мусили бути такі самі і страви прозвали спалене. На щасте вернула жінчина досить вчасно, щоб охоронити снідане від цілковитого зіпсуття, а словами долани збудила короля з його мрій. Зразу була гнівна, але як побачила, що він змішав ся й посумнів, бачучи зі насидки своєї небажати в підняті обов'язку, сейчас успокоїла ся і говорила до нього так само лагідно, як перетим.

Відний хлопчина зів снідане з великим смаком той почув ся смирлішим і підбадьореним. Терпер не були для нього важні приписи двірської

ла, звернули на вузку стежку, довгу пів милі, що давнійше, а там низше гостиниця з „червоним львом“: перед гостинницею видно торговице. О, і стара колодязь стоїть, як перше, — тут нічого не змінило ся, хіба люди. Правда, що десять літ, то не довгий протяг часу, тай людий декотрих, здасть ся, пізнаю, але вони не пізнають мене.

Говорив даї. Коли приїхали на конець селан, звернули на вузку стежку, довгу пів милі, що

Мимо поспіху приїхали до села аж о третій годині пополудни. Ідучи, говорив Гендон безстанно:

— Диви, тут є церков, обсаджена липами, як

І тоді тим більше забажав помочи безсталаному.

— Богу дякувати, — сказав з сердечною усмішкою, — що вієнці віднайшов я тебе по довгих а трудних гляданях. Коли я вчора прийшов між тих голодранців тай дізнав ся, що ти там був і не знав я, де тебе шукати, понав я в роспуку. Однак чим меншій біг я слідом тих двох драбів,

з помічю для короля!

— Дякую вам, пане Майльс, що знав прийти з королівською повагою.

— Відний хлопче, — подумав, таки не покидає його божівіле!

Хмаринка суму перебігла по лиці доброго Майльса Гендона, коли почув ті слова, висказані з королівською повагою.

Едвард поважно і ввічливо подав руку своєму спасителеви.

— Дякую вам, пане Майльс, що знав прийти з помічю для короля!

жав лиш доглядати ся в старого володця, від якого де в хлопчина, що ним він так сердечно заохочував ся?

на плечах кучнок. Крамарек був Жан Кенти, а Іуто товаришав йому.

Король пізнав обох драбів ще перетим, нім вони його пізнали. Хопив отже-ж кошик з котвтами в руку і вийшов мовчли супротивленними дверми. Хотів він його поставити в ші тай уті-кати як найшвидше і найдалше.

Але коли крізь двері пошп з лязком глядів, що роблять його вороги, побачив нараз, що з бічної дороги явись жовнір біжить до голодранців. З найбільшою радістю пізнав його король і закли-кав:

— Пане Майльс!

В самій річці був се Майльс Гендон, що йому король надав шляхотство.

Правда се, що Майльс не думав навіть про своє достоїнство. Але молодий його приятель не забув о тім, навіть в хвили радісного здивованя.

Іван Кенти не тішив ся Гендоном. Кинув кучнок на землю і швидко застав утікати. Іуто зрозбив то само, а що був молодий і звинийний, тож скоро випередив свого товариша. Майльс скочив швидко за послідним і за хвили держав вже Івана Кенти за конідр.

Розмова обох не тривала довго і Майльс ба-

48 XIX Князь серед селян.

Коли рано пробудив ся, побачив, що якийсь обережний шур схоронив ся до шони тай зробив собі близько него левошце. Коли почув, що про-буджений рухаєть ся, чим меншій утік. Усміха-ючись, сказав хлопчець:

— Бідне створінне, чогож ти боїш ся? Так я такий олушений, як ти. Я сам собі не можу за-дати ради, а тебе мав би переслідувати? Противно: я вдячний тобі за добру ворожбу, бо если король найдеь ся серед таких обставин, що шурі коло нього шукать захисту, то в його житю конечно знаде щаслива зміна.

Устав і вийшов зі стайні. Нараз почув свні-жі діточі голоси, що наближали ся до шони; две-рі отворили ся — увійшло двоє молодих дівчаток. Коли побачили чужинця, перестали озміяти ся і говорити і задержали ся і приглядали ся цікаво.

не собак і рев коров; буря шалгла безнастанно, дощ бив о дах шони. Але все то не переривало сну короля Англії, ані сну теляти. Що до послідного, то його не обходило ані буря, ані та висока гді-ність, що лежить біля короля.

Пошептали тихо між собою, обережно, приступили близьше, знов станули тихо, приглядали ся нух-денному королеви, то знов пошептали між собою. Повили заговорили голосніише:

— Його личко дуже хороше! — сказала одна.

— Тай волосє краще, — додала друга.

— Але його одне дуже пошарпане.

— Виглядає, немов дуже голодний.

Повили, обережно зближали ся дівчатка чим-раз більше до Едварда, приглядаючи ся йому пі-каво, мов би він був таким створіннем, що може часом укусити. Вкінці здаєть ся, надивили ся на нього досить великі, невинні дитячі оченята, бо дівчатка вдовольни ся, приступили до нього, а одна спитала відважно:

— Хто ти є, хлопчець?

— Я король...

Дівчатка заніміли з подиву, ширше отвори-ли очі. Але по хвили переомгла цікавість і знов спитали:

— То ти король? який король?

— Король англійський.

Здивовані, збенетжені поглядали дівчатка то на себе, то на нього.

— Чи чула, Галю? Він каже, що є королем, чи се може бути?

КАЛЕНДАР.

ЛЮТИЙ.

ст.	Дні	Руські свята
27	Четвер	Теодора і Акс.
28	П'ятн.	Онисима Ап.
1	Субота	Памфіла
2	Неділя	Мясоп. Теод.
3	Понед.	Льва папи
4	Вівтор.	Архипа
5	Середа	Тамотея пр.

НОВИНКИ.

Закінчене страйку кравців. Страйк кравців у Нью-Йорку, в якому бере участь до 150 тисяч людей, наближує до кінця, бо до порозуміння між страйкарями а роботодавцями вже недалеко. На конференції працедавців з більших кравецьких фірм і представителів кравецької юнії згодились ті перші підвистити платню кравцям і кравчиням, працюючим так за денну винагороду як і від штики, а крім того згодились завести 52-годинний час праці у тижні місто дотеперішного 56-годинного. Кравці сю оферту прийняли і згодились повернути до праці. Підвижка платні має виносити 10% для кравців і кравчинь, що заробляють менше як 12 доларів тижнево, а 7 проц. для тих, що заробляють від 12 до 15 дол. тижнево. Заробляючим більше від 15 дол. постановлено підвищити винагороду о 5%. В кождім случаю підвижка не може бути нижша понад долара тижнево. Кравці охотно годять ся на ці услівя, бо багато з них находить ся вже в крайній біді.

Смерть Архикнязя Райнера. Дня 27. січня с. р. помер великий державний муж, архикнязь Райнер. Архикнязь Райнер тіпив ся симпатією цілої монархії. Він жеж був перший з архикнязів, який зрозумів демократичну ідею, був також хресним батьком конституції в Австрії. Постійний президент райхстагу і перший президент міністрів. Крім сего був він високим військовим достойником, покровителем штуки і науки, та батьком для бідних. Смерть його викликала щирий жал в усіх. Деякі міста, між ними і Відень, повідказували з сеї нагоди репрезентаційні балі.

Говорячий кінематограф. На повний рік Едізон обдарував Америку тай цілий світ неабияким гостинцем, а то кінематографом, який говорить, співває, сміється і плаче і то з нечуваною вірністю у наслідуванню людських звуків. Хто мав тільки нагоду бути на першій виставі нового винаходу Едізона, „Кінемофон“, запевнює, що він дає повну ілюзію людського слова. Від тепер можна буде в кінематографічній театрі слухати опер і оперет. Едізон думає, що перед кінемофонічним апаратом співвають перші світові мистці. Над новим винаходом працював Едізон через чотири роки та користував ся всіми сценами Нового Йорку, де його прилад особливо в останніх місяцях, схоплював музику найкрасніших архестр та голося найбільших співачків. На кінемофон складають ся два прилади, кінематографічний прилад, що кидає на полотно фільми та з другого приладу, що є получений з кінематографом та репродукує говорене й співане слово і музику оркестри, так що мова й музыка остають в контакті з образами.

Вибори до міської ради у Львові відбули ся дня 16. м. м. Стало ся так, як і попереднього разу. Дістали значну більшість вшехполяки разом з пейсатими Поляками, а в меншості лишили ся Українці і горстка поступових жидів-сіоністів. На польсько-жидівській лісті не було ані одного Русина. Отже тепер у львівській міській раді, таксамо як в попередній, котру розвязано за нечувані виборчі надужитя, не буде ані одного Русина, лише 80 Ляхів і 20 ляхських жидів. На президента міста хотять львівські Ляхи разом з ляхськими жидками вибрати знаного вшехполяка посла Гломбінського, котрий має старати ся не допустити до того, аби у Львові повстав український університет. Отже має почати з нами в

нашій столиці остру боротьбу. Боротьбу ми приймемо; нас Українців є вже тепер у Львові 45 тисяч і не дамо ся викинути вшехпольським зайдам з нашої столиці. А будемо ще з того мати тую користь, що навчимо ся вшехпольської політики.

Німецьке правительство одержало вотум недовіря від послів. Німецьке правительство одержало в парламенті вотум недовіря від послів. Мало се місце підчас голосовання над внеском польських послів, який звучав, що примусове вивлащування польських посідачів дібр є противне конституції. За сьм внеском голосувало 213 послів, а против 97, підчас коли 46 послів здержало ся від голосовання. Сей вислів недовіря парламенту вимірений в першій мірі проти державного канцлера Бетмана-Гольвега. За внеском голосували Поляки, католицьке centrum, соціалдемократи. Дунці і Вельфії. Поступова партія здержала ся від голосовання. Консерватисти, вільні консерватисти і націоналі-ліберали голосували за внеском. Інтерцеляцію внесла польська фракція у парламенті по причині, що правительство зволікало з відповіддю що до виконання закона про примусове вивлащування польської землі.

Відкинене лордами законопроєкту про самоуправу Ірландії. Палата лордів, як се можна було предвидіти, відкинула по чотиродневній горячій дебаті 326 голосами проти 69 біл, надаючи самоуправу Ірландії, який вже палата послів ухвалила. Біл сей однак поверне назад до палати послів, де має заперену більшість і ухвалений нею другий раз дістане підпис короля та стане ся законом. Палата лордів знає добре про се, що її унір нічого не пошкодить білови, а своєю відмовою показала лише своє несприимире, консервативно-шовіністичне становище.

Міська рада в Леобені запротестувала проти засновання польської гірничої академії в Кракові, вказуючи на небезпеку, яка-б виринула з її засновання для гірничої виспої школи в Леобені.

Брошура литовського духовенства в справі надужиття католицизму до польонізаційних цілей. У Римі вийшла недавно брошура у італійській мові, видана Литовцями-католиками, якої повний заголовок слідуєчий: „Положене Литовців-католиків у виленській епархії і надужиття паніпольсизму“. Згадану брошуру написало кілька литовських римокатолицьких священиків виленської епархії. Вони наглядно і подрібно описують ті страшні переслідування, на які виставлені Литовці-католики з боку Поляків.

Афонська республіка. Посли великих держав оповістили Афон самостійною духовною республікою. Головою нової „республіки“ буде вселенський патріярх, представником якого на Афоні буде легат. На поміч уряду нової республіки буде заснована адміністративна рада, обрана з двайцяти афонських монастирів, в яких є до 8.000 черців (з них 5.000 Росіян). Крім черців на півострові майже більше ніхто не живе. Буде також зорганізоване військо, і Афон буде під протекторатом всіх православних держав. Можливо, що в сьм колективним протектораті візьме також участь і Австрія, як славянська держава. Таким чином відроджуєт ся значне вселенського патріярха, що грав в 1452. році в Турції надзвичайно важну роль. Після засновання національних церков — румунської і сербської, а ще більше — після визволення Греції та болгарського росколу його політично-релігійний вплив значно ослаб. Тепер патріярх знов виступає на перший план діяльності. Між иншим, вже ходять чутки про переговори з болгарським екзархом, щоби погодити між собою церкви.

Найтовстійший кандидат на альбанський престол. Одним з кандидатів до альбанського престолу є князь Христіян Густав, наймолодший брат данського короля. Сей князь має в Копенгазі велику популярність, а заразом звисний є як найтовстійший зі всіх Данців. Вазить він не менше ні більше лише 425 фунтів, а зріст його виносить 3 метри (!). Данці шуткують, що данський ордер слона заведено окремо для князя Христіяна. Нещасливий князь радив ся

уже найзнаменитіших лікарів, піддавав ся найріжнороднішим ліченням, але нічо йому не помагає. Противно живіт його заокруглює ся щораз більше. Має він щойно 25 літ, має отже вигляди на більшу ширяпу. Кандидатуру князя допирає енергично його стрий, грецький король і тітка, королева Александра.

Нові поклади газу. Недалеко на полудне від Кальгари, Альта, відкрито нові поклади натурального газу. Поклади сї суть великих розмірів. Обчисляють їх на 300 стіп глїбини, а котрі доставляють денно майже триста тисяч кубічних стіп газу. Промислові задумують сей газ спроваджувати до Кальгари, де його мають зуживати.

Нова релігійна секта. З Петербурга доносять, що звисний московський чопах Геліодор заложив нову секту, яка „опираєт ся на розум і природу“, і проголошує загальну братню любов, без ріжниць народности. Секта признає непліюбні подружя, уладжує свята на честь Христа, Будди, Конфуція, Магомета і Толетого.

Величезні доходи університетів у Злучених Державах. Усі 87 державні університети і поодинокі державні виспї заведеня мали у минулому році 35,000,000 доходу, як се показує ся зі звіту звязкового департаменту виховання у Вашингтоні. На ту суму зложило ся 5 мільонів від звязкового правительства а 18 мільонів від поодиноких держав, підчас коли звичайні доходи заздячують університети приватним фондаціям, які представляють капітал 400 мільонів. Інші виспї научні заведеня, які спмагають поодинокі стейти, мали доходу понад один мільон доларів. Суть ними: Університет в Мічїген, що мав 1,343,057 доларів доходу, в Огайо 1,011,571 дол. а університет Каліфорнія 1,711,393. Послідній дістав також на шів мільона доларів запомоги від приватних осіб. Стейт Айова запомагає богато інститутів сумою 2 мільони доларів. Доходи державного університету Вісконзін виносили 2,122,499 дол., Міннесоти 2,682,499, а Іллінойс 2,363,711. Корнель університет, який є приватним інститутом, одержує від звязкового правительства 3 мільони запомоги, підчас коли його розходи виносять 1½ мільона доларів.

Стипендійна фундація для літератів. В Штокгольмі померла перед двома тижнями повістеписателька Кремерова. Ціле своє двомілінове майно записала на стипендії і запомоги для літератів, які находять ся в матеріальній біді, а також на видаванє літературного журналу, в яким могли би женщины поміщувати свої твори.

Протиукраїнські заборони. Поліцмайстер в Камянці Подільській заборонив тамошний „Просвіти“ уладити дня 2. січня ст. ст. пробу хору, хоч минулого року проби відбували ся по 2 рази на тиждень без всяких перешкод. Причини заборони невідомі. — Камінецькому „Воляно-пожарному товариству“ заборонено виставити дня 10. січня в своїм помешканю песу „Борці за мрію“, хоч сю песу там уже кілька разів виставлювано. Заборону мотивовано

тим, що не етає поліціантів для дежуровання підчас вистави!

Кого нагороджує білий цар? Штабс-капітан 16-ого мінгрельського полку, Николай Фйодоров, що вішав в Персії борців за свободу, одержав недавно царське відзначенє в формі ордеру сьв. Юрія 4 степ. „за храбрость“...

Російський шпїон в роли геометра. До війта в Гуранегрі (Буковина) зголосив ся якийсь панок і представив ся як державний геометр, котрий має робити катастральні номіри, та зажадав потрібної до того помочи. Війт призначив йому до помочи якогось парібка а він прибрав ще собі свого візника і так всі виїхали ся на номіри. Коли же пан геометр замість розмірювати дороги в полі і лісі міряв залізничний шлях а крім того робив ще знимки за помочію фотографічного апарату, впало то в очі парібкови і сей розповів про те війтові а той дав знати жандармерії. Жандарм прийшов вночі о 12. год. до корпми, де п. геометр ночував, збудив його і просив о легітимацію. Геометр зразу зачав кидати ся і сварити жандарма, але коли таки не хотів вилегітимувати ся, жандарм арештував його і забрав всі пляни, які він виготовив. Тимчасом візник, що спав на візку на підсіню, втік лишивши коня і візок. Арештованого відставлено до суду в Кімполюнгу. Показало ся, що рисунки були дуже зручно виконані і здогадують ся, що арештований, котрий не хоче подати свого імені, є мабуть офіціром генерального штабу з Києва.

Пашпорти російських артистів і псевдоніми. Артисти, як відомо, дуже часто прибирають собі голосні сценічні псевдоніми, які так з ними зливають ся, що в громадських справах зовсім заміняють прізвище артистів. Але ні рос. уряд ні почта сих псевдонімів не признають і нераз лучало ся, що напр. гроші, адресовані всім відомому псевдонімови, не могли дійти по призначеню. Все се приневодило артистів просити рос. уряд, щоби він виписував в пашпортні книжки й псевдоніми артистів на тій підставі, що пашпортний закон вимагає означеня імені особи, як звати батька, фамілію і прізвище. Кілька таких просьб вже сповнено.

Пожар корабля зі збіжем. З суботи на неділю т. є з 1. на 2. лютого, вибух пожар на „Джозеф Й. Бутлер“ кораблі у Дулюті, який тривав 6 годин. Корабель мав на покладі 100 тон вугля і тому пожарна сторожа мусіла тяжко напружуватись, щоби його загасити. Сей корабель є 525 стіп довгий і містив у собі 10 тисяч буплів збіжа. Хотий горяч була страшенна, так що аж залізні стіни розжарились, удало ся пожарній сторожі уратувати майже весь запас збіжа на кораблі.

Утопив ся в бережанських ставі 60-літний селянин з Лапшина Федько Кузів, що віз санками полову до Бережан на продаж. Коли він переїздив через став, заломив ся під ним лід і він пішов на дно.

ДІМ АГРОХОВСКИЙ-СП БАНКОВИЙ

наслідник **Л.В.ШВЕНК** Власитель

ОЩАДНІСТЬ се підстава богатства. Не скуність веде до маєтку, а розумне складає грошей в чеснім поважнім банку, який дає гаранцію і виплачує 4 процент від вложених грошей.

ВИСИЛАЄМО ГРОШІ в порукою, що адресати одержать їх протогом 10 днів. Телеграфічною дорогою за 24 годни. Виміна грошей по найдешевшим курсі.

ШИФЕРТИ до і в Старого краю на всі найліпші і найповніші корабельні ліпи по компанійних цінах.

КАНЦЕЛЯРІЯ НОТАРІАЛЬНА влагоджує всякі документи австрійські, російські і німецькі, які потверджує консуль, так що суть важні в краю.

С 49

Навшня зложена в касі
Рядовій в сумі
100.000.00.Доларів

У власнім імаху: 292-294 Bedford Ave. per Grand Str. Brooklyn, N.Y., і III-115 East 7th Street, New York, N.Y.

"SVOBODA" (LIBERTY)

THE RUTHENIAN WEEKLY

Published every Thursday at
83 Grand St., Jersey City, N. J.Published by
The Little Russian Nat'l Union
of America.

Established 1893.

JOSEPH STETKEWICZ, editor.

83 Grand St., Jersey City, N. J.

A. SAWKA, manager.

83 Grand St., Jersey City, N. J.

Terms: Two dollars a year.

Single copy: 5 cts.

The largest circulation throughout the
United States, Canada and Europe.
The only advertising medium. Rates
furnished on application.Entered as second-class matter March
30, 1911, at the Post Office at Jersey
City, N. J., under the Act of March 3,
1879.**"С В О Б О Д А"**журнал для руського народу в Америці і орган
"Р. Н. Союза", виходить що тижня в четвер і
коштує:в Америці на 12 місяців \$2.00
до старого краю на 12 місяців \$2.50
в Америці на 6 місяців \$1.00

Оплачувати газету треба всегда з гори.

Адреса:

"SVOBODA"

83 Grand St., Jersey City, N. J.

Число телефону 498.

Гроші треба посилати в режістрованім ли-
сті, або через експресовий або поштовий моні ор-
дер. Моні ордер, то є грошовий переказ, котрий
дістанете від почтара або агента на експресов-
нім офісі, пішіть на нашу адресу, бо без того
ми не годні грошей дістати.Дописи просить ся писати лишень на одній
стороні картки. Дописи, непригожі до друку, не
підлягають публікації. Накопили з гори не було зазначено, що
надає ся їх звороту і не було залучено марок
на зворот.**Виховане суспільности.**„Великих слів, велика сила...“
Т. Шевченко.„Ми поневолений народ, гнобле-
ний всякими ворогами, мусимо напру-
жити всі сили, щоб здобути волю“ —
нераз доводить ся нам чути і в при-
ватних розмовах і на мітингах і на
більших вічах. Гарні слова, а ще гар-
нійший їх зміст. Накопили так се чув
чужий чоловік, то думав би, що ми
страшно завзяті і витривалі та, що
туй-туй здобудемо вже сю вимріяну
волю.Однак поговорім раз по родин-
ному, скажім собі часом правду в очі
і за сю правду не гніваймо ся один
на другого. Коли ми проголошуємо
патріотичні та високопарні слова, то
з самої консеквенції виходить, що за
тим повинні піти й діла. Як преда-
леко нам від слів до діл! Се так впа-
дає в очі на кождім кроці, що нераз
аж відразу бере чоловіка. Наведім
кілька примірів: Перед двома міся-
цями оголосила була „Просвітна Ко-
місія“ поклик до всіх американських
Русинів, щоб вони прислали до ар-
хіву всякі матеріали, котрі відносять
ся до життя Русинів в Америці. По сій
відозві належало сподівати ся, що зі
всіх усяків посилять ся братські
відзнаки, часті умундурованя, давні
документи, каталоги видавництва,
окремо друковані оголошеня і т. и.
до згаданого архіву. Тимчасом — не
прислав ніхто нічого і ніяк! А чейже
розходить ся тут не о дале-
кий, „старий“ край, але о ту другу
нашу вітчизну, про котру ми приви-
кли дбати більше, бо коли лише роз-
ходить ся о те, щоби післати щось
до Старого Краю, то ми кажемо, що
ми маємо дбати про Америку. А те-
пер виходить таке, що ми якраз неприслаємо ніяких матеріалів до ар-
хіву, бо се для Америки і деякі оправ-
дують ся, що вони післили би, але до
Галичини. Коли знова Наукове То-
вариство ім Шевченка у Львові ого-
лошило було перед роком поклик до
всіх Русинів, щоб до його бібліотеки
вислати бібліографічні матеріали, то
знова мабуть ніхто нічого не вислав,
бо Наук. Тов. ім. Шевченка мусіло
повторити недавно знова свою відозву,
а крім того з приватних листів до-
відуємо ся, що Товариство не може
видати бібліографії навіть за 1911 р.,
бо з Америки брак ріжного рода ви-
давництва. Виходить з того таке, що
ми до Львова не хочемо вислати ні-
чого, бо... ми маємо дбати про Аме-
рику і т. д. а все треба знайти оправ-
дане.Або возьмім таке: в якійсь місце-
вості засновано товариство, на по-
чатку воно напричуд гарно розвиває
ся, члени відбувають сходини, дають
аматорські вистави, розбуджують на-
родного духа — а по якімсь часі то-
вариство засипляє і сліду не зостає
з него — бо члени вже знеохочені,
або не стало провідника, або зачина-
ють між собою борбу ізза особистих
причин.Інший примір: в місцевості Н.
скликають збори, обговорюють різні
важні справи, а при тій нагоді збира-
ють жертви на добродійні цілі — от
як тепер на „Рідну Школу“. Скоро
лише підуть колектори за жертвами
поміж присутніх, — то половина лю-
дей втікає з віча, а в порожній галі,
розумієть ся, нічо не мож зібрати.
Таких примірів мож навести багато,
а всі вони вказують, що між нами
нема карности і нема виробленого по-
чуття солідности. Великими кличами
ми легко переймаємо ся, однак по
хвилювім ефекті ми забуваємо на
здійснене сих кличів. А прецінь,
коли ми хочемо довершити великих
діл, ми мусимо наперед пробувати
своїх сил при малих ділах!От возьмім таке: наша найвища
ціль, се здобуте самостійної України.
А чи застановаємо ся над тим, що
самі розмови на сю тему зовсім не
вистарчають? Бо воля сама не прийде,
але її треба здобути. І чи будуть сю
волю здобувати ті, котрі боять ся не-
раз найменшої жертви або праці в
дрібнім ділі? Чи піде здобувати волю
той, котрий не піде на збори лише
тому, що там буде також його осо-
бистий противник, або той, що не
хоче дати проводу в яким товаристві,
бо „він знеохотив ся до всього, зір-
вав тепер зі всіми“ і сидить собі спо-
кійно в хаті. Іншому знова „не ви-
падає“ започаткувати якусь роботу,
а дехто не дасть грошової жертви на
народну ціль, бо потребує сам грошей
на будову вже другої хати (а одну
вже давно має) — і т. д. і т. д. —
позови ми побачимо, що кождий має
якесь оправдане; з великого числа
„званих“ є мало вибранців — і на-
родна нива лежить облогодом.Ми нарочно навели сих кілька при-
мів, щоб вказати на те, що в на-
ціональнім вихованю нашої
суспільности лежить засаднича хиба.
Ми не учимо ся сповняти совісно на-
родних обов'язків, хочби вони не ви-
магали ні труду, ні праці, ні гроша,
— хиба треба лише звернути на якусь
річ увагу. Великі подвиги, великі події
не удадуть ся, коли ми їх не підго-
туємо, а підготуємо їх якраз довер-
шуванем малих діл! А ті малі діла:
совісне провадження раціонально засно-
ваних товариств, виконуване приказів
товариств і організацій, складане жертв
на народні цілі, закладане своїх ін-
ституцій, попиране народної преси чи
то матеріально, чи морально... — впро-
чим тих „дрібних“ діл без кінця. Нехай лише кождий з нас огляне ся
около себе, то сам побачить, кілько-
то народних справ він занедбує. Наші
провідники мусять на се звернути
увагу, приучувати людей до викону-
ваня „дрібних“ діл, а коли наша су-
спільність навчить ся тої народної
карности і солідности, тоді не тяжко
буде нам приступити до здійсненя ве-
ликих кличів. В згадаім висше на-
прямі мусить піти виховане нашої
суспільности і його треба зачинати
сейчас!**Українські справи в Австрії.**

Відень, дня 11. лютого 1913.

(1). Мені здаєть ся, що мимоволі
очи всіх Українців звернені тепер на
події в Австрії. Справді ми пережи-
ваємо тепер критичну хвилю. Великі
надії зв'язані з теперішніми воєнними
приготованями з одної сторони, а бун-
дючне, прямо визиваюче становище
польського Кола з другої сторони ви-
творюють таку душну ситуацію, що
кождий з нас мимоволі пошептує:
коби вже як найскорше прийшов ко-
нець тій непевній хвилі.На політичній небосклоні самі хма-
ри. Від 4-х місяців заряджено у нас
воєнну мобілізацію, покликано усіх
резервістів до війська, позбавлено
сотки тисяч родин робочих рук саме
в тім часі, коли голодова смерть по-
чинає заглядати в очі наших людей
в Галичині. Наші всяки святкували
сьогорічне Різдво в шатрах, на варті
при залізничних мостах, або при си-
паню воєнних укріплень коло важній-
ших міст. Нарід, що з початку мобі-
лізації був прямо перепуджений при-
ходом Москаля, нині вже цілком по-
збув ся сього страху і чекає, що буде
далі.В парі з тими воєнними пригото-
ваннями виринають надії на освobo-
дження нашого народу з під москов-
ського ярма, а може й на самоуправу
України... І ті великі надії принево-
люють майже кожного горячково інте-
ресувати ся кожною вісткою, котра
стоїть в зв'язи з майбутньою війною.
Хотят в часописах говорити ся про
сподіваний мир, то в каварнях, ре-
ставраціях, молочарнях, на зборах і в
приватних розмовах говорять ся про
війну. І приготавляють ся до тої
війни всі: і держава і населення. В Га-
личині роблять Поляки приготавля-
на велику скалю. Попри грошеві
збірки слідно також вправи в стріля-
ню... Наші Січи та Соколи, о скільки
їх не здекомплетовано через покли-
кане їх членів до резерви, починають
також воєнні приготавля між собою.
Одним словом: кождий день може при-
нести нам несподіванку.Однак мусимо конче звернути ува-
гу на „повстанчий“ рух між Поля-
ками. З приватних розмов виходить,
що Поляки приготавляють
зя з одної сторони до самостійного
повстання, а з другої сторони вони за-
думують використати воєнне замішане
та справити різню Русинів
в Галичині. На них трясє ся скі-
ра на саму згадку, що Русини можуть
прийти до значіння, а на випадок ору-
жної розправи між Австрією і Росією
українська справа може виринути на-
гло до значіння європейського питання.
Тому ми нетерпеливо чекаємо на роз-
в'язку сеї непевної ситуації: „Нехай
гірше, коби инше...“Серед того воєнного настрою пола-
годжують ся політичні справи, що
відносять ся до цілої держави, а та-
кож і справи поодиноких народів.
Справа українського університету, ко-
тра була вже дуже близько корисного
— як здавало ся — полагождення, опи-
нила ся на ново в безвихіднім положе-
нню. Коло польське, котре все кричало навсі заставки, що Поляки нічого не мають
проти заложення українського універси-
тету, — показало нам вже сотний раз,
що розв'язка національного питання в Га-
личині не піде мирною дорогою і, що
між Поляками а Русинами в Галичині
мусить прийти скорше чи пізнійше до
кривавої розправи. Бо коли в такій важ-
ній для нас справі, як справа заложення
університету, вони зорганізували проти
нас всі верстви польської суспільности,
коли у Львові самі польські професори
університету під проводом Грабського по-
чинають на вулицях виголошувати зази-
ви до нападів на Русинів, то проти та-
кої акції Поляків ми мусимо виставити
свою кріпку боеву, самоборонну ор-
ганізацію...По „полагодженню“ справи універси-
тетської перейшли „переговори“ між По-
ляками і Русинами на справу виборчої
реформи до галицького сойму. Польські
комедіянти починають знова крик, що во-
ни хочуть згоди з Русинами, однак на
ділі виходить цілком инакше, бо до тої
угоди вони зовсім не настроєні. Хоч на-
ші послі пішли в своїх домаганнях так
упокорюючо низько, що жадають лише
30 процент усіх мандатів до галицького
сойму (злові язики говорять, що У-
країнський парламентарний Союз спускає
вже на 27 процент!) — то Поляки мимо
сього зовсім не думають про реформу,
протинно, вони все зволікають, чекаючи,
щоб могли так нас обманити, як зі спра-
вою університету. Намісник Бобжин-
ський, в котрого руках лежить посеред-
ництво між обома спорючими сторонами,
стоїть отверто по польській стороні та
провадить ще гіршу політику супроти
нас, ніж небіщик Потоцький! — Жаль
лише, що наші послі, навчені тільки тім
досвідом, дають ся водити за ніс.
Час би їм поставити принципіально спра-
ву та сказати: Анї кроку більше не усту-
пимо! Досить вже тих митарств і
крутійств! Правда, з виборчою рефор-
мою зв'язані наші надії на удержавлене
наших приватних шкіл, але, коли в сій
трудній ситуації наші американські Зем-
ляки так щедро підмагають „Рідну
Школу“ — то ми зможемо ще витримати
до того часу, аж Поляки нас самі по-
просять о прискорення виборчої реформи,
тим більше, що наш соймовий клуб чи-
слить уже 16 послів і буде міг взяти ся зі
здовоною енергією до нової обструкції в
соймі! — Поживемо, побачимо.**До всіх американських Лемків.**Ми низше підписані Лемки відзи-
ваємо ся до наших Братів і Сестер
в Америці і прдсеимо їх прочитати
уважно сю відозву:Наша дорога Лемківщина в старім
краю находить ся в великій небезпечі.
Ляхи хочуть нашу батьківщину си-
лою п'ястука спольщити, а кадали
при помочи російських рублів — змо-
сковщити. Одні і другі взяли ся за
руки, покумали ся з собою і давай
навертати галицьких Лемків на свою
віру... Довший час вони баламутили
наш нарід, аж нарешті прийшов усе-
му тому кінець. Пригноблений бідою,
але розумний і проворний з природи
Лемко пізнав ся на своїх фальшивих
опікунах і сказав: досить!...На Лемківщині повіяло тепер ви-
щим духом. Нарід завзяв ся викорі-
нити з поміж себе польщину і кацап-
щину та забавив жити своїм власним,
а не чужим національним житєм. Най-
шли ся щирі люди, котрі пішли між
лемківський народ і стали йому отви-
рати очі. Нарід пізнав різницю між
наємниками російського царя а свої-
ми власними провідниками і станув
по стороні тих послідних. Кадали за-
скреготали люто зубами і почали на-
зивати нас з погордою „українчика-
ми“, „мазеницями“, „зрадниками“,
„польськими“ та „пруськими найми-

тами" і т. п. Вони того щиро народного руху Лемків сильно налякалися, бо знають, що приходить їм сумний кінець. Лемківщина — це до недавня одянка частина галицької Русі, де кацапи чули ся цілковитими панами і всевладними господарями. Як „прокляті Українці“ вирвуть їм з рук сей останній кусник „подаремної Русі“, то їм тоді лишатся до вибору дві одянки дороги: або еміграція на Камчатку, або... стрічок!

Нашим моральним, ба навіть святим обов'язком: допомогти кацапам, щоб вони в як найкоротшій часі опинилися там, куди їх тягне московський рубель і народна зрада. Ми мусимо вже раз стати ясно на становищі народнім і подати руку тим, котрі працюють у нас і для нас, на нашу власну користь, а не на користь деспотичної Росії! Ми мусимо вже раз здобути ся на відвагу і заявити там, де треба і кому треба: ми не „руські“, не Москалі, але Русини, котрі стремлять до своєї незалежності, котрі хочуть бути своїми власними панами на своїй власній землі, а не чужими наемниками та рабами!

Щоби ті наші задушевні мрії сповнилися, щоби ми собі самі газдували у своїй власній хаті, нам ще потрібно багато тяжкої праці, а таку працю можуть робити лише люди учені і просвічені. Науку і просвіту здобуваєть ся тільки в школі, а наша школа — в ярмі! Ні! Поляки ні Москалі (чи там їх наемники: кацапи) не навчуть нас любити наш рідний край; нам треба своїх рідних шкіл, а головню своїх рідних бурс, себто таких приютів, у яких наші лемківські діти будуть виховувати ся на патріотів руських а не московських!

Одною з таких щиро народних бурс є *Українська Бурса в Горлицях*, заснована — як нам відомо — в самім серці лемківської Русі. Заложене сеї бурси коштувало багато праці, а її удержане здавало ся з початку неможливим. При добрій волі та щирих заходах прихильних нам одиниць удало ся побороти всі початкові перешкоди і нині ми вже маємо свою власну, а не московську бурсу! Горлицька бурса — це та лемківська твердиня, о мурі якої поломають собі небагом зуби всі московські запродавці!... Ми Лемки повинні гордити ся сею бурсою, бо то додаток на наше воскресення! Щоб те воскресення Лемківщини прискорити, нам треба підпомогти сю бурсу *щедрими матеріальними жертвами!* Зрозуміймо, Браття і Сестри, свій власний інтерес: підтримаємо горлицьку бурсу, то тим самим підотнемо в самім коріні насажене на нашій рідній землі чуже та ще до того небезпечне для нас дерево; не дамо тій бурсі ніякої грошової помочи, то вона впаде, а те дерево, що його та бурса підгризає, розросте ся широкими та кріслатими галузями, а на тих галузях кацапи нас вивішають так, як цар-батюшка вівшав тепер наших братів на Україні!

Тож до голови по розум, крайни-Лемки! Ми не можемо звідси воювати з ворогом шаблями та карабінами, але даймо нашим старокраєвним братям гроші, а вони за ті гроші куплять собі на місци таке оружжя, яке їм там буде потрібно... Не думаймо, що жертвовані нами центи пропадуть марно. Ні, гроші вложені на рідні школи і бурси — це сталий зелізняк капітал, який приносить завжди грубі відсотки. Наші родимці в старім краю мають як найліпшу волю, але не мають грошей. А у нас, Богу дякувати, на гроші не така страшна посуха як в Галичині. Даймо ми з своєї зарібщини маленьку десятину на жертвенник народний, а зробимо дуже красне, дуже патріотичне і дуже богоугодне діло. Жертвуймо кілька хто може, але жертвуймо всі! Помагаймо людям в потребі, бо й ми також можемо потребувати колись помочи!... Не забуваймо, що тії потребуючі люди, то

наші рідні братя, такі самі Лемки як і ми!

Пускаємо у світ сю відозву не на вітер, але сподіємо ся, що вона добере ся до живого серця тих читачів, котрі справді мають у грудях серце, а не тверду каміньку... Складайте, Родимці, і збирайте жертви на „Українську Бурсу в Горлицях“ всюди і при кожній нагоді! При збиранні центи засилайте на адресу „Свободи“, а „Свобода“ поквитує кожну, хочби найменшу квоту і всі гроші вишле у призначене місце.

Іван Глова
Дмитро Капітула
Алексей Шаріонь
Алексей Горбаль
Гавриїл Дзядик
Николай Війтович
Семен Ядловський

НАРОДНІ ЗБОРИ

в Байон, Н. Дж.

І ми мали радісну хвилю! Наша колонія хоч дуже мала, бо галицьких Українців в ній дуже мало, витала у себе делегата галицьких товариств п. С. Демидчука дня 15. лютого в суботу. О год. 8. вечером зібрали ся ми всі в святачню пристроєній галі та очідали Гостя. Скоро лише явив ся Гість в товаристві редактора „Свободи“ п. О. Стеткевича, то на галі втихли розмови і всі очікували з напруженням вістий з Рідного Краю! Коли на президії засів комітет зложений з пп. Юрка Воробця, Николая Федина, Андрія Бориса, Василя Ошуста, Михайла Шаламея і інших і коли шановного Гостя привитав гарячими словами п. Николай Федин, полила ся з уст Делегата промова. З початку сумна, тужлива, — освітлювала наші болі, страждання. О після представив бесідник наші визвольні змагання і надії на кращу долю — а серед того всі слухачі заперли в собі дух і пильно йшли за думками бесідника. Щось розпирало нашу грудь, ми почували себе кріпкими, нам прибувало сил а при кінці промови, ми одушевлені і скріплені на душі зрозуміли, що для визволення Вітчизни ми мусимо бути готові до жертв. І не жалували ми — що хто мав, те дав в дарі на „Рідну Школу“. І з нашої маленької колонії зібрано \$51.10 — але ми давали сі жертви щиро.

По промові п. Демидчука заговорив п. Стеткевич, котрий вказував на підм народного духа в теперішній порі та потребу реальної роботи для відродження Вітчизни.

Ще тревали розмови п. Делегата з поодинокими людьми, ще ми всі заняті вислуханою промовою — а вже несесь гімн: „Ще не вмерла“ — і ми з жалем покидаємо галю! З години минули як одна хвилинка, котра на все остане нам в пам'яті. Коби так частійше ми мали такі збори, то незабаром і ми на американській землі зажили би своїм життям.

Учасник.

Рільниче господарство в Америці.

Бачу різні оголошення в „Свободі“ про руські колонії і тому хочу всім Русинам-Українцям розповісти, що я знаю про землю в Сполучених Державах. Я землі не маю на продаж і не агентую, тож скажу вам тільки чисту правду. Щоб стати господарем на власну руку і бути незалежним, мусить чоловік мати що найменше 20 акрів дуже доброї землі, або 40 акрів середнього роду, або 80 акрів слабонької землі. Є ще і так звана запущена земля (Дезерт лендс), де дощі не падають, а треба воду напускати ровами з більшої ріки або з якого озера. Коли вода не впущена, то аби чоловік мав і кількост акрів, то життя на них не зробити.

Богато Русинів думає, що на п'ятиох акрах можуть стати господарями, але вони помиляють ся. На п'ятиох акрах гарно жити, але близько великого міста, де певна робота є у фабриках через цілий рік і то мусів би бути владитель сеї землі так близько міста, щоб за яких 10 центів міг заїхати до роботи.

Земля землі не рівна, як я вже вперед сказав. Цікавий я знати, що чоловік може на 10-тих або 20-тих акрах землі в Норт Каролайні зробити? Там земля слаба, майже самі піски і тому дуже дешева. По яких 8 або 10 доларів за акер, то вже можете вибрати собі землю дуже добру.

Я був в Норт Каролайні, Савт Каролайні і Вірджинії на фармах через 2 роки, тож добре знаю, що на 20-тих акрах можна легко одну козу вигодувати...

Петро Мотало.

На народні Збори!

(На котрих буде промовляти п. С. Демидчук).

Неділя 2. марта, о год. 1-шій попол. в Елізабет, Н. Дж.
Неділя 2. марта, о год. 7-мій вечер в Перт Амбой, Н. Дж.
Четвер 6. марта в Мілвіл, Н. Дж.
Субота 8. марта в Балтимор, Куртис Бей, Мд.
Неділя 9. марта в Філадельфія, Па.
Понеділок 10. марта в Честер, Па.
Второк 11. марта в Вілмінгтон, Дел.
Середа 12. марта в Котсвіл, Па.
П'ятниця 14. марта в Джансаві, Па.
Неділя 16. марта в Реймі, Н. Дж.
Середа 19. марта в Нью Кенсінгтон і Форд Сіті, Па.

Четвер 20. марта в Бутлер, Па.
Субота 22. марта в Мікіспранс, Па.
Неділя 23. марта в Пітсбург, Па.
Второк 25. марта в Ембрідж, Па.
Четвер 27. марта в Кенонсбург, Па.
Субота 29. марта в Монессен, Па.
Неділя 30. марта о год. 1-й попол. в Нарнегі, Па.

Неділя 30. марта о год. 8-й вечер в Мікіспорт, Па.
Второк 1. цвітня в Юнгсаві, О.
Субота 5. цвітня в Геркімер, Н. Й.
Неділя 6. цвітня в Трой, Н. Й.
Субота 12. цвітня в Нью Гейвен, Конн.
Неділя 13. цвітня, о год. 3-й попол. в Ансоція і Дерби, Конн.
Неділя 13. цвітня, о год. 8-й вечер в Сімор, Конн.
Второк 15. цвітня в Вунсонет, Р. Ай.
Середа 16. цвітня в Фол Рівер і Бедфорд, Масс.

Четвер 17. цвітня в Манчестер, Н. Г.
Субота 19. цвітня в Бостон, Масс.
Неділя 20. цвітня в Нью Брітейн, Конн.
Неділя 4. мая в Нью Йорк, Н. Й. (на горі міста).

В будні дні збори відбудуть ся все вечером, — хіба би місцеві Комітети уважали за відповідне змінити час після потреби. Просить ся отсім П. Т. Патріотів приготувати за сей час галю, позав'язувати Комітети та приготувати все потрібне. Пожаданим було би, щоб у всіх місцевостях відбули ся лише одні збори, щоб в той спосіб вони випали величавіше. Коли би хто з Патріотів хотів зробити збори в тих місцевостях, котрі лежать при отсій оголошеній дорозі, то можуть їх скликати в тих днях, котрі в отсій порядку не є заняті, однак мусять заздалегідь зголосити се листовно до нашої Редакції, щоб мог порозумітись вперед з Вп. П. Семеном Демидчуком.

Найліпший середник на болі м'язів і сугавів є Трінер Лінімент.

ЖЕРТВИ ЗЛОЖЕНІ НА ВІЧУ В ШІАГО, ІЛЛ.

На „Рідну Школу“.

О. Н. Струтинський \$25.00; др. В. Й. Сіменович \$10.00; А. Шмідтський, П. Касницький і Е. Струтинська по \$2.00; Й. Коцовський, Е. Бабій, С. Боляховський, І. Галушак, М. Кучер, І. Васиницька, А. Слободзян, В. Мамчак, Г. Войтович, П. Муранець, М. Дверницький, Ф. Поладюк, І. Шпікула, А. Парубій, М. Суховалець, І. Грима, М. Шавала, П. Кривовяз, В. Гавришків, Р. Гуманяк, І. Палонницька, І. Ничай, І. Захарів, Й. Яворський, Е. Рега, С. Доманчук, Ф. Доманчук, М. Візьховий, Л. Мулик, Телія ?, М. Шафранко, Н. Пашко, Н. Николин, Ю. Вайда, М. Курпило, М. Яворський, Крехняк, П. Гавришків, М. Фотин, Ф. Дмитрішин, Н. Гуль, І. Рийза, Й. Медзяк, О. Делот, Т. Каменицький, М. Струтинська, А. Галушак, Й. Трач, Т. Панчук, Т. Батюк, Й. Козак, І. Лешків, Н. Крамар, Д. Гой, Т. Костюк, Д. Кривий, А. Будна, Т. Кузіва, Ю. Панькевичівна, Т. Талаш і Д. Медзяк по \$1.00; А. Доскоц, Т. Багрий, М. Шаховський, І. Мікула, Е. Мальопа, І. Шащук, Д. Куньо, П. Мишук, Лисинчук, Ф. Пошчук, І. Знак, К. Тарнопільська, К. Хитко, І. Шанок, М. Сивик, К. Богачик, М. Онисчук, І. Поньчук і М. Гавчик по 50 цент.; Т. Генда 40 цент.; О. Галаса, І. Ковальський, Н. Муранець, П. Бернатович, М. Сунь, В. Береза, С. Корашук, О. Дорота, М. Микита, М. Квятков, М. Лабусян по 25 цент.; Ф. Попович 15 цент.; дрібними датами зібрано \$26.55. — Разом \$141.35.

Десятьрували на „Рідну Школу“ отсі: І. Савків, М. Васишин, М. Тимчак, Чопик і Мадзяк по \$1.00; М. Петрів 50 цент.

На ювілейний дар Іванови Франкови.
Др. В. Й. Сіменович \$10.00; І. Іляш і В. Іляш по \$1.00. — Разом \$12.00.

На Український Город у Львові.
Др. В. Й. Сіменович \$5.00.
Загально зібрано \$158.35. З того заплачено видатки в сумі \$30.00, а решту вислано до старого краю. (Справоздане з сього віча було оголошене в ч. 6. „Свободи“).

ВИКАЗ ФОНДУ НА ЮВІЛЕЙНИЙ ДАР ІВАНОВИ ФРАНКОВИ.

За тікети з віча 25. серпня 1912 р. зложили слідуочі Товариства з Нью Йорку:

„Просвіта“	\$ 8.50
„Запорожська Січ“ і „Гайдамаки“ по	5.00
„Запорожжя за морем“	4.50
„Тов. ім. М. Стічинського“	3.30
„Подільська Січ“	1.50
о. Николай Підгорецький	5.00
Іра касі зібрано	4.70
Тов. „Запорожжя за Морем“ в Нью Йорку	10.00
жертвувало зі своєї каси	
Разом	\$47.50

В числі 44 „Н. Волі“ було оголошено 128.19

Загальна квота \$175.69

І. Тишко, голова;
С. Чоснин, касієр;
І. Романишин, секр. фін.

ПОДЯКА.

В суботу дня 8. лютого 1913 р. Укр. Тов. „Просвіта“ в Нью Йорку святкувало п'ятилітній ювілей свого існування. В сій ювілейній святі взяв участь церковний Укр. Хор з Нью Йорку, котрий пописав ся дуже гарно в своїх народних піснях. За се складаємо щирю подяку Укр. Хорови а особливо його діригентови п. М. Климови за його щирю працю, підняту в користь Укр. Тов. „Просвіти“. Рівнож складаємо щирю подяку родичам п-ва Стеткевичів і Чосників, котрих діточки презентували ся так гарно в своїх перших публичних виступах. Нас дуже тішить, що наші народні сили на Американській Русі зростають, а доказом того ті маленькі діти, котрі зробили нашому Товариству таку мило несподіванку. Українські матері, що були присутні на нашій ювілейній святі, підуть певно за приміром висше згаданих Родичів і виховують своїх дітей на щирих і свідомих членів нашої великої нації. Діти, се будучність нашого народу, тож подбаймо про їх патріотичне вихованя.

ЗА КОМІТЕТ:

Іван Жовнір, предс.;
М. Трач, кас.;
С. Сентий, секр.

ПОЗІР

ПЕРТ АМБОЙ І ОКОЛИЦЯ!

В неділю, дня 2-го марта с. р. о годині 7-й вечер відбуде ся в ПЕРТ АМБОУ, Н. ДЖ.

Величавий Народний Вечер

по причині прибуття до нас нашого дорогого Гостя і Краяна, Делегата просвітних Товариств в Галичині п. СЕМЕНА ДЕМИДЧУКА, який в своїй бесіді розкаже нам про обставини в старім краю та про Рідну Школу.

На сей так дуже важний і рідкий Вечер запрошасмо дуже сердечно представителів нашої громади та всіх Родимців замешкалих в Перт Амбою і в околичних плейзах, належачих до Перт Амбою.

РОДИМЦІ! Пам'ятайте, аби нікого з Вас не бракувало, а не пожалуйте! — Вступ безплатний.

КОМІТЕТ:

о. Й. ЧАПЛИНСЬКИЙ; НИКОЛ. ВАВЕРЧАК, заст. предс. Комітету парох;
ВАСИЛЬ КОЗАК, предс. Бр. Усп. Пресв. Бог.; МИХ. ВІЙТІВ, предс. Бр. сьв. О. Ник.; ІВАН ВАВЕРЧАК, предс. Тов. Січі; МИХ. ДАНЬКІВ, предс. Бр. сьв. Вас. Вел.; ІВАН ПЕРЕГОВСЬКИЙ, від Тов. Сьпів.; КАТЕРИНА ЛАБУЗА, предс. Сестр. Неп. Зач.

Іван Франко.

Притча про приязнь.

Вмираючи покликав батько сина,
Що був його єдина дитина,

І мовив, звівши голову стару:
„Мій синку, швидко я мабуть умру.

„Дав Бог мені прожити много літ,
Добра надбати і пізнати світ.

„Добро тобі лишаю. Не марнуй
Його, тай понад міру не цінуй.

„Не думай в нім мету життя знайти, —
Се сходи лиш до висшої мети.

„Та крім добра ти маєш, синку, те,
Що найважливіше — серце золоте,

„Досить науки і здоровий ум,
І вже пройшов ти молодости шум.

„Одного лиш бажаю ще тобі,
Щоб мав ти друга щирого собі”.

Син мовив: „Татку, дяка вам і честь!
Та в мене другів щирих много єсть”.

„О синку, много при їді й вині,
Та в гору допомогти — напевно ні!

„Я сімдесят п'ять літ проживши, всів
Знайти одного лиш — тай то на пів”.

„Ні, татку — мовив син, — з моїх друзяк
Піде за мене кожний хоч на гак”!

Всімхнувсь отець: „Щасливий, синку, ти,
Та я би радив пробу навести.

„Заріж теля і запакуй у міх,
А нічу йди з тим до друзяк своїх.

„Скажи: „Біда! я чоловіка вбив”!
Проси, щоб захистив тебе і скрив.

„Своїх отак попробуй, а потім
Застукай і в мого друга дім”.

Послухав син. Як змеркло ся цілком,
Пішов важким навчочений мішком.

До друга найлюбішого воріт
Застукав: „Живо, живо отворіть”!

Явив ся друг. „Се що тебе жене?”
„Я чоловіка вбив! Сховай мене!”

Та сей не відчиняючи воріт
Сказав: „Тікай! Чи ще мене й мій рід

..Ти хочеш у тяжку біду вплескати?
Адже-ж коли почнуть тебе шукати,

„То де-ж підуть на сам перед? Сюди!
Бо знають, що я друг твій! Геть іди!”

Пішов по інших своїх друзях син, —
Не скрив його. не втішив ні один.

А дехто мовив: „Забирай ся ти!
Я зараз мушу властям донести.

„Адже-ж всі знають, як дружили ми, —
Ще скажуть, що до спілки вбили ми”.

Оттак всю ніч продвигавши свій міх,
До батькового друга він прибіг.

„Ратуйте, дядьку! Я людину вбив,
Та вже й у місті шуму наробив!

„Ось труп! Там десь погоня вже жене!
Ой пробі, скрийте трупа і мене!”

Старий живенько замки відкрутив
І з міхом парубка в свій дім пустив.

„Ну, ну, ходи, небоже, скрий ся тут!
А трупа десь я виру в безпечний кут”.

Замкнув ворота, взяв на плечі міх —
Та парубок упав йому до ніг.

„Спасибі, дядьку! Не турбуйтеся, ні!
Ніяке зло не стало ся мені”.

І він сказав йому батьківську річ
І все, що діяло ся з ним сю ніч.

І як подвійно тут він скористав:
Фальшивих другів збувсь, а вірного пі-
[знав.

Дмитро Макогон.

ШКІЛЬНА ВЛАСТЬ.

Тільки що учитель розпочав ра-
нішню науку, як з розмахом відчинили
ся шкільні двері і до класи увійшов
війт, Данило Бігун.

— А що ви робите? — не скида-
ючи капелюха з голови, поспитав війт
учителя.

Учитель подав ся в зад, бо від
війта понеслась немила вонь алько-
голю.

— Насамперед скиньте капелюх! —
завізвав учитель війта.

Бігун послухав.

— А тепер ходіть з класи на ко-
ридор і скажете мені, чого ви потре-
буєте. Підчас науки чужим до класи
входити не вільно.

— Що не вільно? Кому не віль-
но? Я у вас чужий? Я прийшов на
контролю! Вважайте, як до мене го-
ворите, бо я тепер в службі.

— Війте, не говоріть дурниць!
Ідіть краще спати.

— Що? Ти мене п'яним робиш? Чу-
лисьте, діти? Він каже, що я п'яний!

Учитель був безрадний. Фізичною
силою викинути війта за двері не міг
зважити ся. Війт здоровезний хлоп,
а він проти него дитина.

— Війте! не кричіть, скажіть,
чого ви властиво хочете?

— Я вже казав: прийшов на кон-
тролю. Мені мельдували люди, що
ви не так вчите, як каже припис.
А я прецінь війт і председатель місце-
вої шкільної ради! Мушу перекопати
ся. Гай! — починайте науку, най
чую.

Діти цікавими очима гляділи на
заклопотаного учителя.

— Я вас прошу, війте, вийдіть
на двір і не перешкаджайте мені
в науді.

— А я вам кажу, зачинайте науку,
бо буде з вами зло! — крикнув війт,
сідаючи на крісло.

— Вийдіть з класи, війте! — крик-
нув рівнож учитель.

— Мой! — ти на кого кричиш? Ти
гадаєш, що маєш бахора перед собою?

— Збирайте ся, діти, до дому! при-
казав учитель, звертаючи ся до дітей.

— Діти почали складати свої річі.
Деякі встали і виступили із своїх
лавок.

— Гей, бахорі! закричав війт, зри-
ваючи ся з крісла. — Най мені жадне
з вас не важить ся вийти на двір. А
то, давіть ся! і показав притім свою
грубу палицю.

Перестрашені діти посідали назад
на свої місця. Деякі з них почали
плакати.

— Чи гай, мой! — крикнув війт до
одної дівчини. Як він не хоче вас
вчити, то я буду. Чатай!

Дівчина поглянула на учителя а
далі розплакала ся. — Учитель вий-
шов з класи.

— Давіть ся, як мене слухає! Але
чекай, небоже, навчу я тебе розуму! —
кричав війт, виходячи на двір.

Діти остали ся самі. Відважніші
хлопці відчинили вікна і поскакали
на двір. Решта дітей позбавала ся
в лавках у купки і трівожно гляділа
на відчинені вікна. Декотра дитина

підносила ся, та відтак скоро сідала
знова. Не мала відваги скочити через
вікно, як се зробили другі.

По якімсь часі увійшов в класу
учитель. Був сильно зденервований.

— Молім ся! — ледви вимовив.

Діти помолились і забрали ся домів.

Тої самої днини поїхав учитель до
повітового інспектора і вірно оповів
йому цілу подію. Інспектор слухав з
увагою. Кивав головою а часом усмі-
хав ся. Та коли учитель скінчив своє
оповіданє, лице інспектора прибрало
сейчас суворий, урядовий вид.

— Так, так, з сего, що чув я від
вас, ще не можу рішити, хто з вас
обох завинив. Се викаже слідство. Та
я вам вже наперед мушу сказати,
що ви поступили некоректно. На що
ви випустили діти? Прецінь війта
тоді вже не було в класі.

— По тім всім, що стало ся, я не
був з силі учити. Мої нерви на се не
дозволяли.

— То було не допроваджувати до
сего! Чому ви його не послушали?
Ви-ж знаєте, що місцева шкільна рада,
се перша ваша шкільна власть. Бігун
председатель сеї ради, ви мали його
послухати.

— Пане інспекторе! Що він на
науці розуміє ся? Він прецінь а-
нальфабет.

— Нічого! Та не забувайте, що
він має право вам розказати. Він на-
лежить до місцевої ради, якої кожний
учитель, хочби й руський радикал,
мусить слухати. Впрочім над сею спра-
вою відбудеть ся слідство.

І слідство відбуло ся. А в тиждень
по тім, дістав учитель від повітової
шкільної ради писемну нагану і то
„за нетактовне поступованє зглядом
председателя місцевої ради шкільної”.

ДОПИСЬ.

З Carnegie, Pa.

Случайно довело ся мені бути на
представленю в Карнегі, що відбуло ся
в неділю вечером дня 12-го січня с. р.
Місцеві аматори виставляли штуку „Ох,
та не люби двох”, а відіграли її так гар-
но, що я не міг начудувати ся. Взагалі
тяжко було повірити, аби наші звичайні
робітники, що працюють по залізних фа-
бриках, могли так зручно і з таким зро-
зумінем річи поводити ся на сценічних
дошках. Та видно, що Русин до всього
спосібний, коли має щирю волю і охоту...
Хотів би я похвалити усіх аматорів по-
іменно (бо вони на похвалу заслужили),
та на жаль — я не знаю їх лично, бо
належу до сусідньої парохії. Нехай же
вони мені вибачають і нехай отся загаль-
на похвала їм вистарчає.

Я властиво не мав наміру іти на
представленє, бо думав, що там не буде
ніякого ладу. В Карнегі поділили ся на-
ші люди на дві партії і одні з другими во-
рогують. Мені здавало ся, що на пред-
ставленю буде мало людей, а ті що бу-
дуть, то певно з собою посварять ся, або
може й почублять ся, як се нераз по на-
ших громадах водить ся. Я дав намо-
вити ся одному своєму знакомому і пі-
шов на представленє. Признаю ся отвер-
то, що не жалую того свого кроку, бо
підчас того представлення я багато на-
вчив ся... Наперед я пізнав, що аранже-
ри сеї театральної вистави обдумали все
як слід і через те не було тут нічого не-
культурного. Чотирих комітетових запро-
ваджували гостей до салі, вказували кож-
дому його місце і удержували знамени-
тий порядок. Людей було сила, бо на-
віть білетів не стало і багато гостей
платили вступ і йшли на галю без бі-
летів. Хоч в виду того було трохи за-
тісно, то люди якось собі взаємно вибача-
ли і все було добре, далеко ліпше, ніж
я з початку надіяв ся. Дуже мені подо-

бало ся се, що по салі увивав ся місце-
вий парох і робив всюди лад і порядок.

На даний знак стало на салі тихо.
Духовний провідник руської громади, о.
Ротко, пояснив коротко зміст представ-
лення, розтолкував людям, що треба, а від-
так розпочала ся вистава. Аматорів
нагороджувано з часта гучними оплес-
ками, а се знак, що вони грали свої ролі
добре і зрозуміло. Казали мені люди,
що в тій справі заслужив ся дуже бога-
то тихий, але ревний і примірний св'я-
щенник, місцевий парох о. Ротко. Він для
сеї громади положив великі заслуги, а
се уміють оцінити тільки ті, що його зна-
ють ближше. На похвалу заслугоє також
місцевий дякоучитель п. Пелех, котрий
сповняє щиро свої обовязки і не дає ся
нікому збаламутити.

На одній павзі поміж поодинокими
актами штуки я почав розглядати ся
кругом себе і побачив в сумежній салі
світло. Мій товариш пояснив мені, що
в тій салі мають свій „світ” місцеві
„Москалі”, що відлучили ся від цілої гро-
мади і заложили собі читальню ім. Кач-
ковського, щоби там агітувати за росій-
ським кнутом. Мені стиснуло ся серце.
На театральній салі бачу Поляків, Че-
хів і Англіків — лиш наших „домород-
них руських” нема! Жаль!... В однім
краю з нами роджені, одна Ненька-Русь
їх викормила і вигодувала, в однаковій
церкві крестили ся і другі св. Тайни
приймали — а тепер дивіть, що з ними
стало ся! Відцурали ся свого обряду,
свої рідної матери, своєї мови, своїх на-
родних звичаїв і обичаїв — і пішли на
службу ворогові руського народу! Ска-
жіть, родимці: чи се не болюче? Чи не
крає ся вам серце на саму гадку такої
страшної зради?! І ще собі подумайте
та розгадайте: чи ті вироди мають при-
родний розум, коли добровільно затага-
ють російську петлю на свій здоровий
карк? А може вони справді по словам
св. Євангелія: „не відят, что творят”?
Як так, то ми не можемо їх проклинати,
бо вони живуть мабуть на те, щоби бу-
ти для нас відстрашаючим приміром на-
родної зради. Нехай же їх Бог судить, а
ми помолім ся за них щиро і — робім
дальше свою роботу!

Присутний гість.

Краєвий Шкільний Союз у Львові

звертаєть ся отсим до Вп. Жертво-
давців, що посилають гроші на фонд
„Рідної Школи” в Галичині до
Товариства „Дністер” (вкладк. книж.
6800), щоби злили ласкаво пові-
домляти Кр. Шк. Союз (Львів, ул.
Домініканська 4. III.) рівночасно з по-
силкою: 1) хто посилася і 2) на яку
ціль, а то тому, щоби насипіти гроші
могли бути сейчас втягнені на до-
тичну книжочку. Так приміром на-
спіли до „Дністра” 10 го січня 630
корон через „Wiener Bank-Verein”,
3-го січня б. р. 2900 кор. через „K. k.
Priv. Boehmische Union Bank” в Пра-
зі, в грудні м. р. 300 кор. через фір-
му John Nemeth в New York і двома
переказами 630 кор. і 490 кор. з Fort
William в Канаді. До сих посилок
нема жадних писемних пояснень і
вони лежать не опроцентовувані. Ми
просимо отже Вп. Надавців повисших
квот донести нам, колиб котра з по-
висших квот була призначена для
„Рідної Школи”.

Краєвий Шкільний Союз у Львові.
ІВАН КИВЕЛЮК, ЛЮДВИК САЛЬО.
(6-10) Др. ІВАН БРИК.

„С В О Б О Д А”

ілюстрована політична, просвітна і господар-
ська часопись; популярний орган національно-
демократичного сторонництва. Виходить по тиж-
ню в четвер рано. Передплата: річно 4 К., пів-
річно 2 К. Адреса Редакції й Адміністрації:
Львів, Ринок, ч. 10. (Галичина, Австрія).

Родимці! Читайте і другим скажіть!

НА ЛЕГКІ СПЛАТИ
продаємо всюди по Америці на
тижневі сплати по 50 центів сей
гарний фонограф
в 20 прекрасних руських
і польських піснях лише за
\$22.50

Пришліть на задаток \$5.00, а
ми пишемо сей фонограф в піс-
нях до Вашої хати. Наколи він
Вам подобався, то приславте по
50 цт. тижнево або \$2.00 місячно.

З кожною машиною посилаємо
5-літню гарантію на письмі. Не-
давно отримались великий ви-
бір найновіших подвійних ре-
кордів по ціні 65 і 75 цт. штука.

Пишіть по наш ілюстрований
Каталог. — Отворено вечерами
і в неділі.

INTERNATIONAL PHONOGRAPH CO.
196 East Houston St., New York.

LOXOL
PAIN-EXPELLER
ALCOHOL 40%
FAIRBACHER & CO.
NEW YORK

РЕМЕДІЙ
ПО
РІЗНИМ
БОЛЕЗНЯМ

Грийте сей лік
в своїй хаті, бо в по-
требі він придасть ся.
Стережіть ся підроблених ліків!

ПЕРША УКРАЇНСЬКА КНИГАРНЯ

в HOLYOKE, MASS., U. S. America,
ВИСИЛАЄ НОВІ КАТАЛОГИ.

5-11 Пишіть зараз на адресу:
P. K. SUSLA, 118 LYMAN STR.,
HOLYOKE, MASS.

Ім. з 17 намінами
ЖЕЛІЗНИЦЬКИЙ ГОДИНИК
для мушкет

і жінок, накручує ся без
ключика, позолочуваний, в
гварантію на 20 літ, по-
двійні куверти красно вирі-
зані. Ходить безупинно то-
чно на спеціально зроблений
для людей, котрі роблять
при желізницях, і гварантує
ся на 20 літ. Незвичайна нагода. — Ми
вишлемо сей годинник на кождо адресу за послі-
платою (C. O. D.) \$5.75 і за зворот переслани,
в тмк привилеєм, що кождий може його огля-
нути, і если ему не подобав ся — то тоді не по-
требує платити ані одного цента. За такий го-
динник у вишого купця треба заплатити 35 дол.
Дуже гарний 14 кар. золотом позолочений лан-
цук в дармовисом — додає ся даром до кож-
ного годинника.

EXCELSIOR WATCH CO
1101 Athenaeum Building, Chicago, Ill.

РУСИНИ ПІТСБУРГА!

Чи Ви знаєте

ЩО ГРОШІ ТО СИЛА?

Отарайте ся пізнати та пізнати
складати свої ошадности в стейтовім
Банку на рові вулиці

Carson і 14-ої.

Сей банк є одним з найстарших
і найпевніших банків, що цілковито
забезпечує Ваші ошадности. У нас
складають ся гроші церковні,
братьські, єврейські і ин. Кож-
ний, що має у нас гроші, отримує на
бажане звіт стейтових контролорів.
Продаємо **НОРАБЕЛЬНІ НАРТИ** на най-
ліпші лінії, а **ГРОШІ** до праю висилаємо
по поштовім курсі.

GERMAN SAVINGS & DEPOSIT BANK

COR. 14th & CARSON STS., 4-
South Side Pittsburgh, Pa.

Н. В. Рот, през., А. П. Міллер, кас.,
Ол. Вучак, уряд. банк.

Найвисше забезпечене \$100,000.00

Читайте з увагою! Не дайте дурити ся агентам кри-
кливою і брехливою рекламою. Як
вам хто говорить, що ручить за се або те, то ви запитайте цигана,
чим він ручить і де його варука? Відігналих Агента і банкир
складає варуку в державну касу. Вони повірите кому свій грім,
чи то до переходу, чи переслани до старого крам, попереду пере-
конайте ся, чим і як хто ручить за ваш тяжко запрацьований грім.
Я вложив в державній касі **СТО ТИСЯЧ ДОЛЯРІВ.**

Тому тамте, що треба уникати непевних банкирів. До ваших послуг є
старий, опитний Агент, який висилає 100 корон за \$20.43, 200 ко-
рон за \$40.85, 500 корон за \$102.00, 1000 корон за \$204.00.
Продає шифарти до Європи і до Америки, робить контракти,
повноважить та полагодує військові справи, а усе те робить

— дешево, совісно і точно. —

Пишіть по подробиці курує і ціни шифарту.

Відповідаю відвотною поштою, а всяку пораду даю безплатно

HENRY J. SCHNITZER

141 Washington St., New York. 23-48

Найвисше забезпечене \$100,000.00

Наслідуйте міліони!

ЗНАМЕНИТИЙ

"BULL"
DURHAM

ТЮТЮН ДО КУРЕНЯ

Скрутите сорок цигареток з 5-цен-
тового мішечка.

Минушого року „Бул“ Дургем
тютюн розкупило много більше
міліонів курців, ніж всіх ин-
ших дорогих тютюнів разом.

Продано понад
352,000,000
мішків, — майже
міліон денно.

Даром пачка
цигаретових па-
перців з кож-
ним мішечком.

Blackwell's Durham Tobacco Co.
THE AMERICAN TOBACCO COMPANY

До ласкавої уваги Ньюйорським Русинам!

JOHN NEMETH

бувший вступник ц. і к. ковадла.

457 Washington St., New York, N. Y.

На жадане моїх костюмерів, мешкаючих в горішній
часті міста, аби їм улєкшити, отворив під ч.

1597 2nd Ave. (піг 83 ул.), New York.
Філіяльну Канцелярію.

Канцелярія ся находить ся в такім місці, що
дуже легко до неї дістатись. Полагодуєсь в ній
всякі справи, входячі в обсяг нашого діланя, як:
пересилка грошій телеграфічно і поштою, про-
лажа піфкорт, виміна грошій, справи нотаріальні
і приладжене посилок до всіх частий світа. Крім
сего займаємо ся також продажою фарм і асеку-
рацією проти огню. Є також телеграфічна стація
Western Union Co.

5-

Кожний, хто се оголошене витне і покаже в на-
шій Канцелярії, дістане дармо гарний календар.

ДРУКАРНЯ

Свободи

виконує всякі
ДРУКАРСЬКІ
РОБОТИ
ГАРНО
І ПО
НИЗЬКИХ
ЦІНАХ.

50 цт. ТИЖНЕВО!

Продаємо говорячі машини Victor і гра-
мофони Columbia до всіх частий Злуч. Стей-
тів на легкі тижневі сплати по 50 цт., або
місячно по \$2 — по найдеш. цінах фабричн.

З кожною машиною посилаємо 5-літню га-
рантію на письмі. Недавно отримались **ВЕЛИ-**
КИЙ ВИБІР найновіших подвійних ре-
кордів по ціні 65 і 75 цт. штука.

Пишіть по наш ілюстрований Каталог. От-
ворено вечерами і в неділі.

S. BIRNS

117 Second Ave., cor. 7th St., New York, N. Y.

ПОРА Й НАМ УКРАЇНЦЯМ

іти за взором других культурних народів і стати „людьми між людьми“.
Другі народи захвачують землі та багатства в свої руки, строять жите
і стають господарями в чужій стороні, — а ми лише чорно працюєм і го-
рюєм та дивимо ся, як другі багатіють нашою кєрвавицею

УКРАЇНЦІ! Докажм, що й ми хочемо й потрафимо жити в своїй
хаті а не комірниками. Ідім громадно

НА ФАРМИ!

Якраз заложено в чудовій околиці Стейту North Carolina,

Українську оселю

в якій знамениті услівя господарювання і чудові вигляди для нас. — Земля там знаменита
і родить все — збіжжє, огородовини, овочі, кукурузу, бавовну, виноград і пр. Жива там три
і чотирі рази до року. Підсоне прездорове; нема майже зимы, а в літі гарячо не знано.
Рибні ріки і роскішні ліси. Вода чиста і здорова. Ціна 10-акрової фарми около \$500.00
готівною або на догідні сплати. Фарми сі поручають всякі господарські комісії державні і при-
ватні, як також поселені вже там фармери. Читайте листи друковані в кождім числі газети.

По фотографії, книжочку і інформації пишіть до:

North Carolina Trucking Co., 327 E. 14th Str.,
NEW YORK, N. Y.

VII. C 51

ВПОВ. ПАНЕ!

Питаєте, як ту в Кароліні. Отже є так: сіємо 2 і 3 рази на рік, родить ся вельо добре і не маємо
що нарікати. Тепер є ту тепло як у Вас в маю. Засинаємо сіяти а бараболі будемо садити 10-го лю-
того, які зберемо коло 30-го мая. Якисьм зачали фармувати, то не малисьмо нічого а тепер маємо
40 акрів землі виплаченої, 2 мули, ріжні порядки господарські і де нам, Богу дякувати, добре. Ком-
панія є дуже добра і старає ся нам о костьє католицький, бо тепер ходимо до костьє св. Марії
в Вільмінгтоні. Кєсьонд є для нас дуже добрий і старає ся о нас кілько може. Поздоровлюю Вас
(Підпис) МЕЧИСЛАВ ЯНЦЬКИЙ.

8. січня, 1912.

ХОРІ ЛЮДИ!

Чи стратили Ви терпінє, яке мали зпричи-
ни Вашої недуги?

Довь за дном, тиждень за тижнем, місяць за місяцем, рік за роком
занемають літченє хорих людий. Представте собі, скілько хорих а уже
випити, а кілько хорих а украсив жите. Коли Вам жите наділо че-
рез прубованє так званих ліків і відчуваєте, що є Вами все гірше, в та-
кім случає сейчас зверніть ся до старого опитного спеціаліста, який є

Dr. LEONARD LANDES,

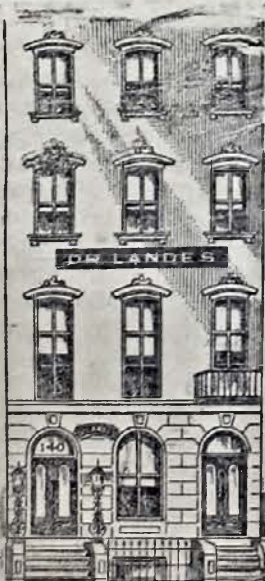
140 E. 22nd Street, New York, N. Y.

Він дасть Вам даром пораду, що Вам робити, щоб спасти жите
і зобяснить Вам недугу. Лічу уже 20 літ в найліпшим результатом
всі недуги, як безселе, затросє крові, гемороїди, білі жолудє, серця,
легких, пєзички, почок і т. п. Для недуг полових і нервових маю більш
знамі електричні апарати і Х-лучі, за помічю котрих переглядаємо
Ваші внутрішні органи. Не кождий доктор має ті апарати, для того
що суть дорогі. Хемічне розслїдуванє мочи. Не відкладайте до завтра,
а сейчас приходіть до єє свого лікаря:

Dr. L. Landes,

140 East 22nd Street, New York, N. Y., betw. 3rd & Lexington Ave.

Прймаєть ся хорих в годинах від 10-ої рано до 8-ої вечер, а в неділі
від 10-ої рано до 4-ої пополудні. — Цюради даром.

DR. LANDES' BUILDING
140 EAST 22ND ST., NEW YORK

Одинокий руський адвокат на цілу Америку.
Доктор прав
ЮЛІАН ЧУПКА,
полагоджує всі справи американські. Понеже
др. Ю Чупка був адвокатом в Галичині, для-
того поладить Вам найліпше всі справи
процесові, спадкові і військові в Галичині,
спорядить повномочія, контракти і всі прав-
ні документи і перепроводить інтабуляції —
Адрес:
Dr. Julian Czupka. 1—18
P. O. 372. 3 N. Main Str., WILKES BARRE, PA.
LUZERNE CO.

ЮЛІАН ПАВЧАК 119 N. 4th Street,
BROOKLYN, N. Y.
Руський характеризатор, випозичає всякого ро-
да українські костюми і характеризує по низь-
ких цінах. Замовлення приймає найменше 14 днів
перед представленням.

Буди маєте слабкий зір, терпите на-
запалення очей і біль голови, або
єстьте загрожені сліпотю, удайтеся
по пораді до
ОКУЛІСТА
L. FRIEDNER-A. O. R. D. O.
29 Newark Ave., побіч Cooper Pl.
Віповідно до зору окуляри від \$1.00 вище.
Спеціальність: Окуляри для шкільних дітей.
Направ'яє шкля. Гарантія задоволення.
Отворено від год. 8 рано до 8 вечір

Ціни умірковані.
Б. БРАВЕР
руський фотограф
87 AVENUE A., NEW YORK.
поміж 5-ю і 6-ю улицею
Виконує всякі по-
одинокі і групові
фотографії: кресло-
2—9 ві і олійні.

Петро Ярема
РУСЬКИЙ ПОГРЕБНИК
випозичає кер-
чі на весілля, хре-
стинні і всякі дру-
гі застави.
115 Ave. A.,
NEW YORK, N. Y.
Телефон:
Orchard 2568.

Продаємо НАЙЛІПШУ
ЗЕМЛЮ
в стейті Florida, Palm Beach County.
Земля урожайна а клімат там здоро-
вий. Пишіть до нас, а ми уділимо Вам
радо всяких інформаций: **GEO. SHULTZ,**
123 W. ERIE STREET, CHICAGO, ILL. 5—17

Лічу муштин
із запалення слизових болон, нервового роз-
трою, розширення жил, утрати животності,
занаження крові, утрати крові, висушен-
ня, гемороїди, пропуклини, слабостий нирок і
нервів.
Сї слабости лічу найновішими метода-
ми, без взгляду на се, якого вони рода і як
довго Ви на них терпіли і які куратії
піддавали ся. Прийдіть і порадьтесь мене.
Оглядини даром. Пораду дам Вам ширю
і загарантую сейчасове подужане і ціло-
вите і скоре вицінене, если Ваша слабість
є виціненою; а если ні, скажу Вам отверто.
Докази моєї многолітної практики по-
винні дати Вам запевнене, що я займаюсь
недугою після мого досвіді і найнові-
ших медичних способів.

Dr. WARD,
417 6th Ave. Bet. 25th and 26th Sts.
Години офісові: від 9 рано до 8 вечір, в неділі
і свята від 10 рано до 2 попол.

ГЛЯДИ! ГЛЯДИ!
Як опушено і смутним чує ся чоловік, коли
прийшовши з роботи до дому, не може тішити ся по-
приятністю конверзації у своїй власній мові, коли не
має нагоди слухати позваляючих забути усього инше
чудових звуків родимої пісні і музики.
Однак ви можете сягнути усе те, коли купите
себї один з наших першої класи грамофон. Ви можете
прислухуватись віоліні, банджо, мандоліні, гітарі
і акордіону.
Усі народні і популярні пісні! Сильні і добре віддані.
В цілі розширення нашого ринку збуту, ми виса-
лаємо їх лише по \$15.00. Звичайна ціна \$35.00.
Виплатіть або цілі у належитість, або депозит в су-
мі \$5.00, а ми перешлемо Вам сейчас грамофон з 6 ма-
піснями. Адреса:
HOFFMAN BROS.
77 Second Ave., Dep. 6 New York City.

Найновіша метода лічення.
Д-р. ГОГЕНБЕРГ,
спеціаліст зі старого краю
підвів мене! Варував мене з обіймів смерті! Нилічив мене! Тоді, коли інші лікарі відступили від мене,
так пише в публичній подяці пацієнтка К. Коли не знаєте ще др-а Гогенберга а єстьте хорі, удайте ся сей-
час до нього, а переконаєте ся, що др. Гогенберг Вам поможе.
Др. Гогенберг посвятив много літ в старім краю а передовим в Америці на студії медичні і клі-
нічні. Вилічив тисліч найріжніших недуг своєю спеціальною метою, яку ніхто ниніш не в силі
наслідувати. Доктор Гогенберг лічить лиявленою через него метоюю всякі інші недуги, як на прим.:
біль і аворіт голови, тиснене над очима, біль в очах, недуги носа і горла, хрипкі, кашель, недуги легких,
чахотку, біль під грудьми, недуги серця, недуги жолудка як катар жолудковий, аууженє, розширенє і адуга
жолудка, худкості, фебра, біль в крижах, хороби утробы, кишок, нирок і міхура. Жіночі недуги, а іменно:
недуги матиці. Всякі недуги діточі. Лічать зажаженє і зіпсутє крові, яке є причиною всяких недуг. В
найбільшій тайні лічать основно у мужчин і жінок секретні недуги заразні як вєні брудні недуги,
навіть застарілі. Успішно вилічує ревматизми всякого рода та нервові хороби та їх наслідки. Усу-
ває всякі висипки та болики на тілі а жінкам привертає молодий вигляд лица і красу.
Довершує найтїжші операції найновішою метоюю при помочи знаме-ного бузного віденського
го а тепер юйорського хірурга.
Зголошуйте ся сейчас по ділянозу до доктора Гогенберга. Хто не може особисто, нехай зголо-
сить ся листовно, залучаючи двоцентову марку на відповісь. Адреса:

DR. HONENBERG,
608 E. 6th STREET, Телефон: Orchard 3615. NEW YORK, N. Y.
Години офісові: від 8 до 10 рано, 1 до 2 в полудні і 6 до 8 вечером. В неділі від 9 рано до 2 попол.
Дарунок для моїх пацієнтів.
Кожному пацієнтові вислаю безплатно книжочку, в якій знаходять ся цінні вказівки, в якій спосіб можна
охоронитись перед хронічними слабостями і як наробити в случаю догалиненя якоїсь недуги

В. А. Вагенер — адвокат. Телефон: 7680 Orchard. Й. Маль — нотар публичний.

Г. ЧАРНЕЦЬКИЙ
ПРОДАЖА ФАРМ, ЛОТІВ І ДОМІВ
ПРОДАЖА ШИФАРТ ДО КРАЮ І З КРАЮ
30 EAST 7th STREET NEW YORK, N.Y.

1) Продажа шифарт до краю і з краю на найлучших пассажирських кораблях, по ці-
нах компанічних від 23 до 24 доларів.
2) Продажа фарм, лотів і домів в ріжних стейтах, по дешевій ціні і на найдорідні-
ших умовах сплати.
3) Канцелярія адвокатсько-нотаріальна поладжує скоро, добре і дешево всілякі спра-
ви судові американські, а також судові, маєткові, табулярні і військові старокрасів. Виро-
бляє всілякі документи, як повновласти, контракти купна і продажі, скрипти довжні, те-
стаменти і т. д., котрі потверджує Конзулят, так що мають силу і важність уряду в краю.
4) Головний склад книжок історичних, наукових, повістєвих і молитєвсловів.
Пам'ятайте адрес:
H. CZARNECKI, 30 E. 7th Str., NEW YORK, N. Y.

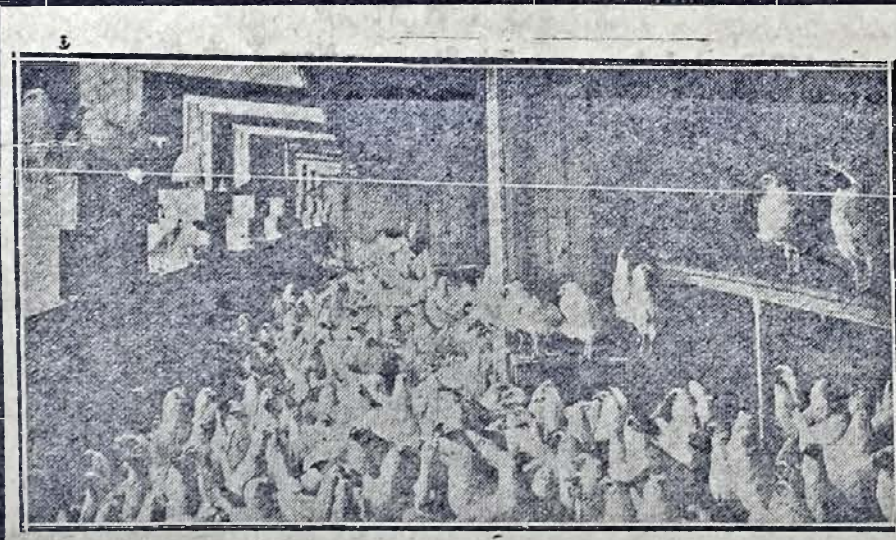
Проч зі смутком!

Веселу забаву
буде мати той,
хто спрова-
дить собі наш
красний
ГРАМОФОН
Даємо на виплату
по 10 цнт денно

Если зобов'язаете ся платити 10 цнт. денно, то пішлемо Вам на кредит дуже гарний
ГРАМОФОН ПЛИТОВИЙ враз з 16 рекордами (32 кусники) всіляких пісень, вальців, польок,
мазурів, маршів і т. д., які собі самі виберете. Доброту наших грамофонів гарантуємо кож-
дому на писемі. **МАЄМО НОВІ СПЕЦІАЛЬНІ РЕКОРДИ РУСЬКІ, як також КОЛЯДИ І МУ-**
ЗИКИ НА РІЗДВО. Пишіть сейчас по каталоги і інформації, залучаючи марки (стемпси)
на пересилку до:
LIBERTY COMMERCIAL CO., 343 E. 9 Str., New York, N. Y.

ПОДЯКА ДЛЯ LIBERTY COMMERCIAL CO.
Поважані Панове!
Грамофон враз з рекордами я отримав і дуже мені подобав ся. Жичу Вам з цілого сер-
ця, абиєсьте як найбільше тих грамефонів продали, бо то суть найліпші і найгарніші, які я
видів. Щиро жичливий костюмер
J. KWOLEK, 99-S St., Pittsburgh, Pa.

Фарма з курми, що доставляє яйці на торги до великих міст.

чистий **Guarantee Deed.** — Зі сторони полуднево-східної наших ґрунтів нема навіть цілих 6 миль до великого міста **Bridgeton, N. J.** **Bridgeton** єсть
містом повітовим, Cumberland County, і єть осмим портовим містом в Злучених Державах. Має 54 фабрик ріжних виробів, котрі тут подаємо:
3 Glass Manufacturing Plants; 2 Gasoline Engine Works; 5 Machine Shops; Electric Light and Power Plant; 3 Shirt and Shirtwaist Factories;
3 Iron Foundries; 2 Artificial Ice Plants; 3 Candy Factories; 2 Flour Mills; Illuminating Gas Plant; Wrapper Factory; 7 Fruit & Vegetable Packers;
Dye and Bleaching Plant; Hosiery Mill; Plant for Condensing Milk; Lithographing Plant; Silk Dress Factory; Ship Yard; Mould Making Plant; Plant
for the manufacture of Dies and Presses of every size; Turkish Towels and Bath Robing; Carriages and Wagons; Printing Presses; Steel Castings;
Baskets; Tin Cans; Brick; Gloves. — Ось фабрик міста Мілвіл подамо пізвійме. — Інтересовані приїжджайте, доки маєте добру нагоду, осудіть самі,
чи не добре мати кавалок землі при великих містах та так численних фабриках і при шогдинній комунікації. — Перед приїздом просьмо нас по-
відомити на повизшу адресу. Пишіть по руськи, бо в нашім бюрі займають ся уряди Русини.

THE EUROPEAN COLONIZATION CO.,

441 DREXEL BUILDING,

5th and Chestnut Streets,

PHILADELPHIA, PA.

Позір!

ЕЩЕ ЩОСЬ НОВОГО!

Позір!

РОДИМЦІ! Тут подаємо понизше дещо нового про першу руську колоніза-
цію в West Milville, New Jersey. Се єсть справді правдива руська колонізація, бо
велике число руських родин позакупували землю. Компанія навіть позавивала
кілька стрітів по руськи. Фамілії, котрі у нас позакупували, зачинають ся по
троха спроваджувати до Мілвіл, бо задмують з весною управляти свою землю.
РОДИМЦІ: Чи не добре мати о чверть години ходу від міста Мілвіл і від
фабрик свій кавалок землі і свою хату і мешкати межи своїми, чути ся якби в ро-
диннім краю. Не один о тім думав, що се було би добре, але чи воно так єсть,
як ся Компанія в своїх оголошенях писала і пише.

РОДИМЦІ! Що ми писали і пишемо, то вич більше, як лише щира правда.
Титул власности маємо добрий. Хто купує за готівку, дістає без жадних перешкод
і без жадних довгів чистий **Guarantee Deed**, т. зв. по нашому „Інтабуляція“. Хто
знов купує на виплату, дістає контракт. При робленю контракту купуючий вима-
вляє собі, в який спосіб він може сплачувати: місячно, квартално, піврічно або
річно. Если хоче виплачувати місячно, то контракт робить ся з таким застереже-
нем: Купуючий не мусить до двох місяців навіть повідомляти, чому не прислав
(не правіс) своєї рати; если би не міг і по двох місяцях, то мусить повідомити
Компанію і подати причину. В той час Компанія дає пільгу і чекає далі. Хто за-
купить і вложить задатку на 5 акрів 100 доларів, а враз його смерті, то хотьби
він ані одної рати не заплатив, то його спадкоємці без жадної доплати дістають

Заходом співацько-драматичного Тов. „Боя“
в Рочестер, Н. Й.
відбуде ся в суботу 1-го марця с. р.
о годині 7.30 вечером
в Clinton Hall, 412 Clinton Ave., Rochester, N. Y.
ТЕАТРАЛЬНЕ ПРЕДСТАВЛЕННЯ
„У біблійних“
мелодрама в 5 дійх М. Мельника.

ОСОБИ:

Гарасим Дерун, війт
Гаська, його жена
Грицько, їх син
Василь, їх приймак
Яким Багрий, господар
Настя, його жена
Марійка, їх дочка
Лесь, парубок
Семко, вартівник
Іван, вартівник
Гершко, коршмар
Нанько, сільський дідусь
Судія
Жандарм
Кат
Управитель хору і режисер п. С. Ціміхун.

Д. Головка
М. Швець
С. Лотоцький
Ф. Онуфрик
Н. Кисіль
М. Кисіль
М. Кучмій
Н. Стрілець
В. Гергега
І. Гранковський
П. Туранський
І. Байдак
І. Крупка
М. Віхар
І. Байдак

По представленню балъ.

Ціна місць: I-рядні 50 цт., II-р. 35 цт., III-р. 25 цт.

Весь дохід призначений на гр.-кат.
жерков сьв. Йосафата в Рочестер, Н. Й.
Запрашає ся сердечно всіх Вп. Ро-
димців так місцевих як і дооколичних
до ласкавої участі. — За Комітет
Яким Пригода.

ПОКВІТОВАНА ЗА ВИПЛАЧЕНІ ЗАПОМОГИ
З КАСИ Р. Н. СОЮЗА.

Ч. 227. Климент Ковальчик одержав \$98.00
як помертну заповиго по си́ні Михайлі, чл.
від Р. Н. С. ч. 208, в Кінгстон, Па.
Ч. 2628. Юстина Сенко одержала \$500.00
як сирітську часть по Івані Сенко, чл. від. Р.
Н. С. ч. 37, в Чізголд, Мінн.
Ч. 2634. Марія Голубовська одержала
\$1000.00 як помертну заповиго по своїм му-
жу Максимі, чл. від. Р. Н. С. ч. 13, в Водервіліт,
Н. Й.
Ч. 2640. Анна Зіга одержала \$900.00 як
помертну заповиго по своїм мужу Стефані, чл.
від. Р. Н. С. ч. 24, в Шамокін, Па.
Ч. 2646. Йосиф Дацко, чл. від. Р. Н. С. ч.
135, в Смок Рон, Па., одержав \$400.00 як
заповиго по померлій жоні Катерині.
Ч. 2647. Матвій Сулик, чл. від. Р. Н. С. ч.
31, в Лінон, Па., одержав \$100.00 як заповиго
за невилічиму слабість.
Ч. 2649. Павло Станчак, чл. від. Р. Н. С.
ч. 157, в Донора, Па., одержав \$100.00 як за-
повиго за невилічиму слабість.
Ч. 2653. Іван Завойський одержав \$500.00
як сирітську часть по Фелісі Дзюбак, чл. від.
Р. Н. С. ч. 223, в Порт Бовелі, Па.
Ч. 2670. Іван Елкович одержав \$1000.00
як сирітську належитість по Вікторії Келлар,
чл. від. Р. Н. С. ч. 275, в Перт Амбой, Н. Дж.
Ч. 2673. Іван Кутний, чл. від. Р. Н. С. ч.
221, в Шікаго, Ілл., одержав \$50.00 як над-
звичайну заповиго з фонду бідних.
Ч. 2679. Федор Писар одержав \$347.35 як
помертну заповиго по своїм браті Іванові, чл.
від. Р. Н. С. ч. 162, в Скрантон, Па.
Ч. 2680. Місцевий уряд одержав \$152.65
як похоронні кошти по Івані Писар, чл. від. Р.
Н. С. ч. 162, в Скрантон, Па.
Ч. 2683. Анна Сушко одержала \$998.25 як
помертну заповиго по своїм мужу Ількові,
чл. від. Р. Н. С. ч. 222, в Маганой Сіті, Па.
Ч. 2684. Місцевий уряд одержав \$1.75 як
догвучу квоту від помершого Ільва Шушко,
чл. від. Р. Н. С. ч. 222, в Маганой Сіті, Па.
Ч. 2685. Анна Василишин одержала \$1000.00
як помертну заповиго по своїм мужу Михайлі,
чл. від. Р. Н. С. ч. 46, в Плимаві, Па.
Ч. 2687. Марія Фіцула одержала \$500.00 як
помертну заповиго по своїм мужу Михайлі,
чл. від. Р. Н. С. ч. 209, в Картерет, Н. Дж.
Ч. 2690. Петро Кожановський, чл. від. Р. Н.
С. ч. 38, в Обурн, Н. Й., одержав \$200.00 як
заповиго за утрату ока.
Ч. 2693. Григорій Беца, чл. від. Р. Н. С. ч.
237, в Честер, Па., одержав \$100.00 як заповиго
за невилічиму слабість.
Ч. 2701. Джордж Стулкен одержав \$500.00
як сирітську часть по Дмитрі Слота, чл. від.
Р. Н. С. ч. 14, в Ст. Луїс, Мо.
Ч. 2702. Орест Лічичин одержав \$200.00
як сирітську часть по своїм батьку Івані, чл.
від. Р. Н. С. ч. 139, в Ойл Сіті, Па.
Ч. 2709. Місцевий уряд одержав \$100.00
як похоронні кошти по Стефані Саланським, чл.
від. Р. Н. С. ч. 87, в Ланкастер, Н. Й.

ПОДЯКА.

День 19. лютого с. р. зістане на довго в
нашій пам'яті, бо того дня відіправадились на
вічний спочинок нашого дорогого батька Ми-
хайла Данчака. Покійного знала не тільки око-
лиця монтермельська і шамокінська, але також
весь наш початкувача американська Русь, як
доброго сльвіака і вірного сына церкви і Русі.
Він був один з тих, що на початках закладання
наших перших парафій їздив на посвячення
жерквей та цмитарів і тим причинив ся до воз-

величчя нашого обряду. Но вже його нема меж
нами! Осирочена його родина почуваєсь до ми-
лого обов'язку на сім місці подякувати всім тим,
котрі причинились до так красною похорону я-
кий мав покійний. І так в першій мірі складе-
мо ширі і сердечну подяку Вс. О. Вол. Спо-
літакевичу за кількаразове відвідане небішпа
в часі його слабости, також за відправлене по-
хорону, а особливо за слова потіхи і розради
на похоронній проповіді, котрої не забудемо ні-
коли, а котра здійслала на присутніх таке вра-
жіння, що не було чоловіка, котрому не закру-
тилась би слеза в оці. Нехай Всевишній вина-
городить Вас, Отче, за те, бо ми не в сплі.
Дальше складаємо ширі і сердечну подяку Вп.
Урядникам Братства сьв. Дмитрія в Мт. Кар-
мел, котрі опікувались ним в часі його слабости,
а рівнож і всім членам згаданого Братства за
уряджене так прекрасного похорону. Нехай Все-
вишній благословить те Братство, щоби воно
зростало для добра церкви і Русі. Рівнож ширі
і сердечну подяку складаємо Хв. Братству сьв.
Кирила і Методія з Шамокін, котре то Братство
не жалувало нічого, а прибуло в комплекті, щоби
віддати послідну прислугу своему братові. З о-
сібна дякуємо панам: Ілові, Тимкевичеві і Коло-
дєві, котрі своєю присутністю причинили ся
до возвеличчя чини погребенія. Також ширі і
сердечно дякуємо місцевому Товариству сльві-
вацькому, котрого члени і пишхи помістували,
а прийшли, щоби відсльвівати Сл. Богу за упокої
душі того, котрий нераз з ними сльвівав. Вкінці
дякуємо всім тим, котрі знали б. п. Михайла і
прийшли віддати йому послідну прислугу. Прий-
міть всі від нас щирі і сердечне спаси Бог.

Марія і Елена Данчак.
Александр і Анна Дроздяк.

ЖЕРТВИ НА „РІДНУ ШКОЛУ“.

З нагоди коляди урядженої читальнею „Про-
світлі” ім. М. Шамкевича в Пітсбургу, Па. зло-
жили жертви слідуєчі добродії: о. Ер. Барш
\$5.00; о. С. Лупіш \$3.00; Т. Малиновський
\$1.15; І. Мандяк, М. Урбан, С. Березанський,
П. Шлікула, О. Бучак, Т. Гут Кульчицький і Ф.
Вовчко Кульчицький по \$1.00; Т. Бучакова, П.
Грошко, Г. Штокайло, Г. Демида, Ф. Дашинич,
М. Цюнок і Новосільський по 50 ц.; О. Вен-
гжін 25 ц.; Р. Качмарський і Болехівський по
20 ц.; К. Семчук і Ф. Дубяк по 10 ц.

Зібрані отсею дорожню гроші вислано через
Джерман Сейвінгс & Делозіт Банк в Пітсбургу
зглядно через Дім Банковий Knauth Nachot and
Kuhn Нью-Йорк-Лінкс на книжочку вкладову
ч. 6.800 до „Дністра” у Львові на річ Рідної
Школи в Галичині.

Всім жертводавцям широруське „Спаси Бо-
же”!

Дано в Пітсбургу дня 20. лютого 1913.

За виділ читальні:

Осип Мельник, голова,
Сп. Пун, секр.

ЖЕРТВИ ДЛЯ ЛЬВІВСЬКОЇ „ПРОСВІТИ”.

На надіслану нам львівською „Просвітото”
лісту „Дар 8-го грудня на курси висшої освіти”
зложили слідуєчі добродії свої лепти: о. І. О-
стан і п. Д. Порада по \$5.00; п. Т. Кульчиць-
кий Гут \$2.00; пп. Г. Варунок, П. Морозко, І.
Снібидло, С. Табака, Т. Глива, І. Федан, Г. Па-
тинок, Д. Сірий, А. Пиндус, А. Джус, П. Сова
і Маер Моріс по \$1.00; Марія Буря 55 ц.; Ф.
Кульчицький Вовчко, І. Ганяк, М. Усик, К.
Шашків, П. Гриб, І. Баган, О. Тимочко, О. Мель-
ник, Т. Хорошак, А. Пужитек, В. Демида, Е.
Березанський, І. Луговяк, М. Машак, О. Хим-
ка, М. Кунька, М. Урбан і Б. В. Вошнер по 50
ц.; С. Біндас 35 ц.; О. Венгжін, З. Конь, М.
Панькевич, О. Бурій, В. Бутинський, Т. Жук-
вич, С. Делініквітис, О. Бучак і Юлія Стаси-
шин по 25 ц.; Е. Березанський і М. Урбан по
15 ц.; М. Буліньський, І. Білінський і Текля Бу-
чак по 10 ц. — Разом \$36.75.

Гроші сі вислано дня 21. лютого 1913 через
Джерман Сейвінгс & Делозіт Банк в Пітсбургу
(число посылки 196280) на адресу „Просві-
ти” у Львові.

Пітсбург, Па. дня 21. лютого 1913.

За Виділ Читальні „Просвіта” ім. Маркіяна
Шамкевича в Пітсбургу:

Осип Мельник, голова,
Сп. Пун, писар.

ЖЕРТВИ ДЛЯ ІВАНА ДЯКУНА.

На руки п. С. Захарчука з Гов Кейв, Н. Й.,
зложили отсі добродії: Ю. Цимбаліста і Н. Чуй-
ко по 50 ц.; С. Захарчук, І. Овчар, М. Вуйтів
і І. Захарчук по 25 ц. — Разом \$2.00.

Оголошено в ч. 8. „Свободи” \$ 9.50

Загальна квота \$11.50

СПРАВОВДАНЕ СЕСТЕР СЛУЖЕБНИЦЬ Ч. СЬВ.
В. В. в ФІЛІДЕЛЬФІ.

(Конець).

СВОЕРС, ПА.

Ч. 197. Братство сьв. Арх. Михайла \$30.00.
Вс. О. Николай Дуда \$10.00; по \$6.00 зложили:
А. Марко, Я. Квачан; по \$5.00: М. Хрін, М. Сак-
сон; Ю. Грицько \$4.00; по \$2.00: Г. Репак, М.
Сарахман, П. Беляніч, Марія Сошчак, Ю. Юр-
чак, В. Пашковський, І. Шубеля, Т. Уліняк,
Л. Лазар, Д. Бартицький, С. Волянський, В.
Волянський, С. Волянський, П. О. Волянський,
Марія і Анна Колесар, І. Хомічко, А. Колесар,
Н. Яночко, С. Сливчак, Я. Іваніцький, С. Ри-
мєць, Г. Дорош, Н. Господар, М. Жілай, І.
Кмєць, Т. Контар, Марія Бниш, П. Лукачко, І.
Адамчак, І. Апштіш (молодший), В. Юрко, Я.
Саксон, Ю. Радик, М. Кішеда, А. Саксон, М.
Саксон, Елена Данько, І. Сікура, Йорко, Й. Ча-
лош, А. Капраць, І. Хромьак, Т. Фець, Ю. Гриць-
ко, І. Беднар, Ю. Юрчак (старший), М. Мурхач,
О. Гурин.

Гарний успіх колекти в послідних трьх па-
рохіях в першій мірі треба приписати Вс. О. Па-
рехам: О. Мих. Кузіву, О. Ант. Лотовичу і О.

УЖЕ ВИЙШЛА
З ДРУКУ

дуже красна повість
з старинних козаць-
ких часів, п. з.:

„За сестрою“.

Набути можна по
40 центів за при-
мірник в твердій
оправі в друкарні
„Свободи“.

Нпк. Дуді. Щира прихильність для Сестер і роз-
початого ними діла ціхували кожде їх зарядже-
не в српаві колекти, кожде слово заохоти до
своїх парохіян — тож і не диво, що за їх при-
міром і на їх поклик відповіли і їх Парохіяни
такою широтію і жертволюбністю, які рідко
де спіткати. Тож і складаєм тут сердечну подя-
ку так Вс. ОО. Парохам за їх труд, як і жер-
твоблигим Парохіянам з Вілксбері, Па., Алден
Стейшен, Гановер, Ілен Лайон і Свєрс, Па. за
їх щєдрі жертви, а Служби Божі, котрі правлять
ся в монастири що місяця за жертводавців, най-
принесуть Боже благословенне кождому, хто дав
лепту убогим сиротам. Заразом складаємо сер-
дечну подяку Вс. О. Канонікови Вал. Горзови і
П. П. Парохіянам в Мікіспорт, Па. за їх дар
різдвяний для сиріт в сумі \$74.16.

На сироти з нагоди Різдва зложили: Вс. О.
Ілія Гойдич від парохії і від себе \$25.25; з ко-
ляди з Нортгемптоні \$16.22, з коляди в Пенакл,
Па., котрою то збіркою заяв ся п. Николай
Гіц, \$13.80; Вс. Сьвященство з Ньюйорського
Деканату \$24.00; парохія в Нью Йорку \$5.21;
Вс. О. Ілія Кузів з Оліфант, Па. \$3.00. Всім
жертводавцям складаєм ширі-сердечну подяку.
Милій і сьвятий обов'язок не позволяє нам за-
мовчати і о наших Братах Русинах філадель-
фійських. В першій мірі складаєм прилюдно сер-
дечну подяку їх Преосьвященству Бир Сотеру
Ортинському за їх невпинний труд і старання о
добро нашого монастиря і сиріт повірених на-
шій опіці. Справді не було случаю, ні одної на-
годи, в котрій би їх Преосьвященство приза-
були на дім сирітський, тож їх сердечним-ши-
рим старанням завдячуєм найбільшійшій запомо-
гі, які одержуємо від наших Братів Русинів тут
в Філадельфії, котрі з своєї сторони не омина-
ють жадної нагоди, щоби не поспішити зі своїми
щирими жертвами. З нагоди п'ятилітнього юві-
лею їх Преосьвященства зложили \$76.58. Якщо
дар різдвяний для сиріт зложили: Сестрицтво
Непорочного Зачатія \$50.00, Товариство „Мир”
\$10.00, з коляди: 1). Н. Швайка, І. Яцишин, С.
Гвізд, А. Джуган, В. Васильовський, Н. Ку-
лік, І. Кушнір закладаючи \$115.55. 2). О.
Вадюк, М. Шкодовський, І. Шимчак, Д. Мати-
шак, Ю. Янчук, В. Тобохорнюк, А. Хозай, В.
Шмідзан \$70.36. 3). Г. Кузда, Т. Мушинка, О.
Будай, І. Будаї, М. Лазовський, М. Генік, М.
Матишак \$41.55. 4). М. Марсаль, А. Надріч-
ний, П. Глиньський, Н. Надрічний, І. Марсаль
\$22.45. 5). Дівчата: Марія Шимків, Таціанна
Шимків, Анна Болоховецька, Анна Стефанюк,
Марія Іванішин, Анна Павлюкець закладаючи
\$145.35. 6). а) Діти: В. Черницький, Ю.
Заграновський, В. Хвостик, Н. Борисевич, М.
Лободинський \$7.85. б) Текля Маньків, Марія
Боднарчук, В. Черницький, Анна і Марія Кра-
совські \$4.15, за котрі жертви сердечну скла-
даєм подяку.

НЕОБЕРЕЖНІСТЬ.

Ми не чуємо, що процес травлення від-
буваєть ся в нашій організмі, бо се не
справляє нам найменшої прикрости. Як
лише відчуємо прикрі вражіння, можемо
напевно сказати, що маємо диспепсію, од-
ну із звичайних недуг в сім краю. Зви-
чайні симптоми є слідуєчі: брак апетиту,
відбиване, затверджене, млости, воніти,
ріжні долегливости, біль голови, нервоз-
ність, ослаблене. Найліпшим лічним се-
редником в подібних случаях є Трінера
Американський Еліксир Гіркого Вина.
Він чистить швидко й скutoчно наряди
травлення, скріпляючи їх одночасно. Він
поможе в случаю сухіт, як гальопуючих
так і хронічних. Доза може бути змен-
шена степеневю. Для женщин зділає він
скору пільгу в їх терпіннях. По всіх друг-
сторях.

Jos. Triner,
1333—39 S. Ashland Ave.,
Chicago, Ill.

Приймає ся передплата на 1913 р.
на однокий український ілюстрований рішні-
чо-господарський
двоптижневник

„ГОСПОДАРСЬКА ЧАСОПИСЬ“

Орган Краєвого Товариства господарського
„Сільського Господар” у Львові.

Виходить кожного 10. і 25. що місяця.

Співробітниками „Господарської Часописи” є
фахові знавці рішнічю господарки. В „Госпо-
дарській Часописі” читачі знайдуть корисні і
поучаючі поради, як упорядкувати, поліпшити
господарство і як збільшити його видатність.

В „Господарській Часописі” друкують ся
статі в обсягу ріжних галузей господарства, а

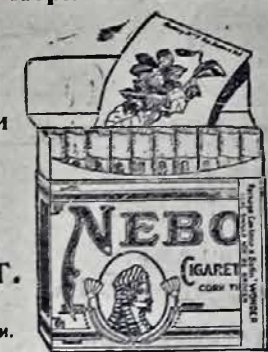
NEBO

Перворядні
папіроси
турецького
сорта

10 за 5 цнт.

Продають ся всюди.

Корково закінчені Цигаретки

Найліпші
в цілім
свьіті.

то: рішніцтва, садівництва, городництва, сіно-
жатий, пасовиків, пасічництва, хову рогатої худ-
оби, безрог дробу і т. д.

„В „Господарській Часописі” поміщує ся
кромі сього офіційальні розпорядження, відомости
з діяльности Головної Ради, Філій та Бружків
Товариства і ріжні оголошення.

Щоби оминути накопичення робити з почат-
ком нового року з виготовлєним адрес і т. д.,
просимо поспішити ся з надісланем передпла-
ти на р. 1913, яка виносить річно 1 дол.

Адреса „Господарської Часописи” Львів, ул.
Зіморевича 20.

8—11 Найбільша і найдешевша
РУСЬКО-ХРИСТІАНСЬКА
продажа шифкарт на всі лінії

(під контролею уряду)

Шифкарти до краю \$25, зі Старого Краю \$26.
Висилаємо гроші дешево. Нотаріальна Канцеля-
рія переводить всілякі справи потверджені кон-
зулем. Адресуйте:

Михайл Нлоуда 131 Ave. B, NEW YORK.

Христос на Голгофті
лиш за 27 цнт. марками.

Висилаю прегарний більший образ знаменитого малюва
Стікля, мальований олійними фарбами в кількох красках,
представляючий

Христа перед розп'ятєм,

а також всіх його учеників і наслідників, всіх рим-
ських полководців, військи і юрбу народа.
Примітьте ще днес моней-ордер на 27 цнт. або марками
7-10 в листі на адресу:

S. MAJDANSKY,

328 6 Street, New York,

а отримаєте безплатно сей займаючий образ.

ДАРМО!

Фонограф, мужеську або дамську годин-
ну, годинник столовий з музикою, гармо-
ню, машину до писання, сервіс — сели хо-
чете дістати цілком дармо як дарунком, пи-
шіть сейчас по безплатній інформації, залу-
чаючи марку на відповідь.

ENGLISH-ASIATIC TOBACCO CO.,

Dept. A. 26, 115 E. 7th St., New York City.

Одинокий наш лікар в Ст. Луїс, Мо.

Д-р. БРЕЗАНИ.

Лічить із всяких недуг муштин,
женщин і дітей.

Офіс під ч.

1625 CASS AVE., ST. LOUIS, MO.

Bell Telephone: Tyler 166 R. 44—17

Години урядові: від 9—10 рано, від 3—4 попол. і від
7—8 вечер. В неділі лиш від 9—11 рано.

Російсько-Американська Лінія

Найгарячіші, найбільші і найшвидші пароходи, удержуючі
правильний пасажирський рух поміж Росією і Америкою
без пересідання у ніякій посередній пристамі.

Нові, двохрубові пасажирські кораблі
„ЦАР”, „КУРСЬ”, „РОСІЯ”.
До Ротердаму 8 днів, до Лібава 11 днів.
\$33.00 — III класа — \$35.00
\$45.00 — II класа — \$50.00
\$60.00 — I класа — \$70.00

Найближній від'їзд корабля в Нью Йорку:
„ЦАР” 8. марта.

По більшій подробці просить ся звертати до наших
агєнтів або до генерального виступництва:

A. E. JOHNSON & CO. 27 BROADWAY
NEW YORK, N. Y.

ELGIN або WALTHAM

на виплату по \$1.75 місячно
Більш може платити \$1.75 мі-
сячно, ма піп'лямо Вам на кредит
гарну 14-К золотом волоч. (gold
filled) годинку, гарантовану на 20
літ, заосотрену в знаменитий,
знаний в доброті механізм (осере-
док) Elgin або Waltham. Ціна
враз в ланцуючому і дармовісом
лише \$30.00

Пішіть по цівник, залу-
чаючи 2 ц. марку.
American Watch Co.
343 E. 9 St.,
New York.

Головний Уряд „Р. Н. Союзу“.

Духовний Отець:

о. Дмитро Хомяк, Simpson, Pa.

Председатель:

Дмитро Капітула, McAdoo, Pa.

Місто-председателька:

Марія Білик, Chicago, Ill.

Місто-председатель:

Василь Сувак, Whiting, Ind.

Секретар рекордовий:

Михайло Угорчак, Box 76, Jersey City, N. J.

Секретар фінансовий:

Семен Ядловський, Box 76, Jersey City, N. J.

Касієр:

Алексій Шарпунь, 524 Pine and Franklin Sts., Shamokin, Pa.

Контрольна Комісія:

о. В. Валог, Whiting, Ind.

Отефан Миланович, Jersey City, N. J.

Йосиф Ялечко, Ramey, Pa.

Радні:

Іван Глова, Shamokin, Pa.

Николай Ваверчак, Perth Amboy, N. J.

Володимир Касків, Jersey City, N. J.

Петро Мотало, Chicago, Ill.

о. Мирон Данилович, Ansonia, Conn.

Андрій Галчак, McKees Rocks, Pa.

Редактор „Свободи“:

Осип Стеткевич, 83 Grand Str., Jersey City, N. J.

Завідатель „Свободи“:

Андрій Савка, 83 Grand Str., Jersey City, N. J.

Головна Канцелярія „Р. Н. Союзу“
находиться під числом 83 Grand St.,
(у власнім домі) Jersey City, N. J.

Просьвітна Комісія.

Др. В. Сіменович, 1956 Armitage Ave.,
Chicago, Ill. — председатель.

А. Горбаль, 135 Main Str., Derby,
Conn. — касієр.

Е. Струтинська, 714 Bickerdike Str.,
Chicago, Ill. — секр.

о. В. Валог, Whiting, Ind.

Д. Андрейко, New Britain, Conn.

Др. І. Копистянський, Shamokin, Pa.

Ю. Павчак, Brooklyn, N. Y.

ДО МІСЦЕВИХ СЕКРЕТАРІВ І ОРГАНІЗАТОРІВ
Р. Н. СОЮЗА.

ЗАЯВА.

Отсею повідомляю усіх Впов. П. П. місцевих
урядників і організаторів, що посмертна запо-
мога може бути записана лише після \$ 159 но-
вого статута Р. Н. Союзу і після кляс, котрі суть
виписані в сім параграфі. Запис посмертного
на особи чужі, на перкви або на всякі інші
інституції, не є важний, бо се супротивляє ся
законам Злучених Держав Північної Америки.

При виповнюванню декларацій прошу уважа-
ти, щоб кожда точка була докладно виповне-
на. На кожне запитання в декларації, прошу від-
повісти докладно, а если немає відповіди на
котру небудь точку, прошу дати крику (—).
Декларації невинновні точно, не будуть одо-
брені Екзекутивним комітетом і зістануть звер-
нені до поправи дотичному відділові.

При зміні посмертного, прошу застосуватись
до § 178 статута. Зміна, котра не буде випов-
нена після сего параграфу, зістане уневажнена
і не буде принята Екзекутивним Комітетом.

При зміні спадкоємців прошу застосова-
тись до § 159 нового статута. В противнім слу-
чаю, така зміна буде неважна.

При зміні спадкоємців, посмертного, адре-
сів і т. п. прошу уважати готових друзів Р. Н.
Союзу. Бели котрий з Впов. П. П. секретарів не
має таких друзів у себе, нехай напише, яких
друзів бракує, а я сейчас вишлю.

Михайло Угорчак,
Голов. Рекорд, секретар Р. Н. Союзу.

ПОДЯКА.

Складаю отсім сердечну подяку Урядникам
Руського Народного Союзу за виплачене мені за-
помаги по моїм батьку, в сумі \$200.00. В тій
справі не маю вже жадних претенсій ні до Уряд-
ників ні Руського Народного Союзу. — Орест
Галчак. Свідки: Л. Галчак і А. Пельц.

ВАЖНЕ.

Отсею дорогою повідомляю всіх опі-
кунів „Руського Молодечого Союзу“,
що на моней ордерах або чеках мають
виписувати імя головного касієра Alex.
Sharshon, treas., Shamokin, Pa., а не
імя фінансового секретаря. Друге, опі-
куни мають присилати гроші за місяч-
ні вкладки осіб від місячних розме-
тів Р. Н. Союзу. В тих випадках, коли
опікуни присилають малі суми, можуть
присилати їх в почтових двоцентових
марках.

З поважанєм

С. Ядловський,

гол. фінанс. секретар.

РУХ В ВІДДІЛАХ Р. Н. СОЮЗА.

ДЖЕРЗИ СІТІ, Н. Дж. Бр. сьв. І. Хрестителя,
від 270, повідомляє всіх Русинів, котрі мешка-
ють на горах міста, що через місяці: лютий,
марець і цвітень приймає ся нових членів
без вступного до Братства, а до Р. Н. Союзу
після статута. Користайтесь, Родимці, з доброї
нагоди, бо ніхто не знає свого завтра. Мі-
тінги відбувають ся під ч. 1012 Ньюарк Аве.
кожного 15-го в місяці. — В. Татомир, предс.;
В. Гіль, секр.

БІНГСТОН, ПА. Сестр. Прд. Меланії, від.
267, вибрало поки що отсі нові урядники: Ма-
рія Фецько, предс.; Зузанна Валог, кас. Сею до-
рогою повідомляю всі члениці, що мітінги відбу-
вають ся кожної четвертої неділі в місяці, отже
найближшій мітінг припадає на день 23. марта
с. р. На сім мітінгу мають явити ся всі члени-
ці (без дітей), щоб можна було вибрати реш-
ту потрібних урядників. — Кл. Ковальчик, секр.

СУПІОРИ, ВІС. Бр. сьв. О. Николая, від.
103, повідомляє всіх своїх членів, що квар-
тальний мітінг відбуде ся дня 16. марта с. р. о
2-гій год. пополудни. На тім мітінгу має явити
ся кожний член, бо є важні справи до полаго-
дження. Хто не явить ся, заплатити 50 ц., а у-
рядники \$1.00 кари. — П. Носів, предс.; Ю. І-
лиш, секр.

ШІКАГО, ІЛЛ. Бр. сьв. Петра і Павла, від.
220, повідомляє всіх своїх членів, що на річ-
нім мітінгу зістали вибрані слідуєчі урядники:
В. Ковалик, предс.; І. Сняданко, кас.; П. Дми-
траш, секр.; М. Білик і П. Білий, контролери;
І. Лось, дверник; Д. Дмитраш, капітан; В. Ла-
чик, хорунжий; Т. Согуйко і Ф. Сняданко, доз.
хорих. Мітінги відбувають ся в другу неділю
по першій в гали Френка Криська під ч. 4342
Гермітедж Аве., Шікаго. — П. Дмитраш, секр.

ПРЕДСТАВЛЕННЯ, КОНЦЕРТИ, БАЛІ І Т. П. ЗАБАВИ.

НОРТГЕМПТОН, ПА. Подас ся до відомости,
що Бр. Усп. Пресьв. Богородиці, від. 33, устро-
ює ВЕЛИКИЙ БАЛЬ на дохід Братства, тож про-
сить ся всіх членів, щоб всі явили ся на сей
баль. Так само запрошує ся всіх чесних Русинів-
Українців, молодців і старших, щоб не по-
жалували тих пару хвилю і всі прибули числен-
но. Веселити ся всі народности, — чому ж ми
Русини не малибисмо хоч раз справити собі
один кудий бальок в запусі...

Прийдіть, брати, погуляєм,
Забавим ся, поспівавим,
Тай забудем тяжке горе
На чужині, тут за морем.

Баль відбуде ся дня 1-го марта с. р. в галі
п. Ст. Цапа. Початок балю о годині 4-ій по-
полудни. Вступ 25 центів. — За добру забаву
ручить Комітет.

КАРНЕГІ, ПА. Заходом кружка аматорсько-
го в Карнегі, Па. відіграє ся в неділю 9-го
марця 1913 р. представлення на старости літ
і Семе не кради, в гали під гр.-кат. церквою.
Вступ звичайний. Початок о осьмій годині вече-
ром. Запрашаємо! — Комітет.

НЮ ЙОРК, Н. Й. Бр. сьв. Андр. Пр. від. 66,
устроє БАЛЬ в суботу, 1-го марта в Чеській
Соколовні під ч. 525 Іст 72 ул. (гора міста).
Початок точно о 7-ій год. вечером. Запрошує ся
всіх чесних Русинів і Русинок з Нью Йорку і о-
колиці до як найчисленнішої участі. Вступ на
баль 25 цнт. — За комітет: Павло Зятік, пред.;
Григ. Пиртко, кас.; Дм. Курник, секр.

АВБУРН, Н. Й. Товариство сьпівацьке Боян
устроє перший великий баль в суботу дня 1-го
марця 1913, на котрий то баль всіх Родимців
з АвбуРН, Н. Й. і окрестности запрошає щиро
— Боян.

ОГОЛОШЕНЕ.

Повідомляє ся всіх вірних парохіян церкви
сьв. Георгія в Майнерсвіл, Па., що парохіаль-
ний мітінг в справі будови нової церкви, котра
має стати коло парохіального дому на Фронт ул.,
відбуде ся дня 9-го марта 1913. в домі парохі-
альнім по Богослуженню.

Комітет церковний.

ПЕРЕПИСКА РЕДАКЦІЇ: П. Олекса Боднар-
чук з Нью Йорку зводить подати нам свою адре-
су, бо не знаємо, як йому доручити жадані ним
посылки.

ПОШУКУВАННЯ.

Пошукую Максима Боечко з Сівки, повіту
Калуш, почта Войнилів. Має перебувати коло
Нового Йорку. Хтоби знав о нім, або він сам,
нехай зголосить ся в дуже важній справі до: Н.
Трач, Box 565, McAdoo, Pa.

Хто би знав, де перебуває Онуфрій Дочило,
родом з села Чарнева, повіту Мостиска, Гали-
чина, зводити подати його адресу а дістане 5
дол. нагороди. Адреса: Michael Fedyna, 575
Fulton St., Brooklyn, N. Y.

ЖЕРТВИ НА УКРАЇНСЬКУ БУРСУ В ГОРЛИ- ЦЯХ В ГАЛИЧИНІ.

На весілю у пп. Івана Кота і Онуфрія Ре-
фуна в Макаду, Па., зложили на руки підписа-
ного отсі добродії: І. Підражний і О. Рефун по
\$1.00; І. Когут 75 ц.; І. Кот і І. Фіра по 50
ц.; І. Харкавий, О. Масло і Музика по 25 ц.;
дрібними датками \$2.80. — Разом \$7.30
Вп. Дмитро Капітула 5.00
Вп. Роздільський, артист-маляр в Макаду 1.00
П. Теодор Поливка з Гейзелтон, Па. 1.00

Загальна сума виносить \$14.30

Сю квоту вислано до старого краю на руки
Всч. о Менцінського, пароха в Маластові, в Га-
личині.

Родимці! За Ваші щирі жертви складає ся
Вам як найсердечнішу подяку! Відомо Вам, до-
рогі Братя, що тота лепта, котру Ви офірували
від себе на підмогу Вашим братам в старім кра-
ю, не одному отре слезу і здієме важкий тягар
з серця. Ми також переживали колись старо-
криве лихо, тож освободивши ся тепер з пе-
ребутої біди, ми не повинні забувати за своїх,
але противно, при всяких нагодах збирати як-
найбільше жертв на просьвітні цілі, а если так
робити будемо, то певно, що тогди нам краще
стане обертати ся на Божім сьвітлі. Ми се може-
мо зробити дуже легко, бо потрібно нам лиш
дрібну добру волю і щирої охоти. Уявм собі,
кілько то нашого гроша іде на марні річі, а
кілько наших центів опиняєть ся в кишенях чужинців!... Наші вороги, Ляхи і качани, спи-
сали ся знищити наші народні інституції на до-
рогий нам Лемківщині, але ми не дамо ся, бо лю-
бимо свій рідний нарід і свою батьківську зе-
млю! Дорогі Братя і Сестри! Нам треба запо-
магати нашу руську бурсу в Горлицях, у якій
виховують ся діточки бідних лемківських селян.
На тую бурсу зятали свої зуби російські запро-
данці і тая бурса ім собою в оці, бо вона отви-
рає очи нашому молодому поколінню на Лемків-
щині.

Містечко Горлиці знаходиться ся майже в са-
мім осередку Лемківщини, тож ми мусимо звер-
нути на сю місцевість цілу нашу увагу. А хто
поможє нашим бідним галицьким братам, як не
ми, американські Лемки? Нас тут в Америці
велика сила, а кожний з нас як би собі відмовив
тільки одну баксу цигар на тиждень, а того пі-
кля відложив на підмогу лемківської бурси, —
то для наших братів прибирала би ся з того
красна й поважна сума. Вони дістануть потріб-
ну поміч, ми дістанемо подяку і славу, а „гор-
лицькі Москалі“ покажуть ся зі злості і вивті-
кають на Сибір і Камчатку, де для них місце!...

Ану, Дорогі Братя і Сестри, покажм сьві-
тови, що ми живем! Гарзд!

Іван Когут.

ЖЕРТВИ НА ДОБРОДІЙНІ ЦІЛІ, О- СТАЮЧІ ПІД ЗАРЯДОМ „СВОБОДИ“.

1. Жертви на фонд „Рідна Школа“ в Галичині.
2. Квадратові метри на Український Го-род у Львові.
3. Жертви на приватну українську гім-назію в Збаражні.
4. Жертви на курси висшої освіти для Тов-а „Просьвіта“ у Львові.
5. Жертви на ювілейний дар Іванови Франкови.
6. Жертви на українсько-руську бурсу в Горлицях.
7. Жертви для Івана Дякуна.
8. Жертви на приватну українську гім-назію в Рогатині.

ВАЖНЕ ДЛЯ АМАТОРСЬКИХ КРУЖКІВ.

Принймаю замовлення на народні, українські і вишного
рода костюми та потрібні прибори характеризатор-
ські як перуки, волосся, шм кш і т. п. по дуже при-
ступних цінах. Хто хотів би вип жичити сі потрібні
річі до театральних представлень зв-льте преслиати
замовлене що найменше на 8 лів перед представ-
ленням на слі уючу адресу: MRS. E. UNOSNAK,
66 Sussex Str., Jersey City, N. J.

Шифкарти на поспішні кораблі!

Хочете їхати до краю або кого спро-
вадити з краю скоро а дешево, пишмте
зараз по інформації до: Continental
Steamship Co., 637 E. 6 St., New York, N. Y.

8—11

Важне для сьпіволюбивої публики.

Загально знаний в Нью Йорку і око-
лиці професор власної оркестри

Г. Е. СМОЛЕНСЬКИЙ

має на складі всі українські театральні тво-
ри від найменших до найбільших виключно,
а також музичні партитури до сих творів.
Окрім того має всі українські твори музич-
ні для різних хорів, сольові кусники на
ріжні голоси і на фортепья та на оркестру.
Має також всі українські композиції до слів
Івана Франка, надаючи ся до ювілейних об-
ходів сего славного поета і патріота. В ко-
роткім часі виїде з друку приготований
мною великий каталог всіх тих музичних
і драматичних творів, які находять ся в мо-
їм посіданню. За умовлену плату виконичаю
аматорським кружкам і сьпівацьким то-
вариствам усякі театральні штуки і музич-
ні партитури до сих штук. Уділяю лекції
сольового та хорального сьпіву і музики.

З поважанєм

Н. Е. Smolen (Smolensky).

19 W. 112 Str., New York, N. Y.

Телефон 6660 Harlem.

**ВАША
ЗЕМЛЯ
ЖИЄ!**

Вона дихає, працює, спочиває; не, а що найважливіше, вона живить ся. Вона є залежною від доброго або злого догляданя.

Вона звертає з великим процентом усі вкладки, які на ню вложено. Щоби вона жила і працювала, належить її уживати. Коли земля не є управлювана через пору, тоді вона стаєє ліпшою під управу в слідуєчім році. Се однак не дає землі ніяких частий поживних і через се вона голодує. До уживання землі надаєє найліпше стаєєний гній, який містить в собі рстинну поживу, однак належить його розкидати рівномірно уживаючи до сего машину

I N C Manure Spreader.

I N C машини до розкидання гною суть вироблювані в різних формах і розмірах. Суть низькі і високі, до уживання на землі болотистій і заспаній снігом, як і на землі горбоко-ватій. Складові части сеї машини суть зроблені відповідно до її ужитку. Рами суть сталеві а вязаня сильні. Машини суть у всіляких розмірах: малі, вузкі для потреб в садах і вишницях, як і великі для потреб на великих фармах.

Головна вісь находить ся під скриною, в котру входить 70 процент всего тягару. Вальці суть о великих середницях. Зуби на вальцях суть чотирьогранні і мають вигляд долота. Так званий „фартух“ надає рівномірність при розкиданню гною, без згляду на се чи машина іде під гору, чи в долину, чи на рівнині, а навіть і тоді коли віз робить закрут.

Місцеві продавці сих машин подадуть всі добрі сторони сих машин і уділять вам свою пораду. Питайте їх о обширний каталог, або пишмте за ним до:

International Harvester Company of America
(Incorporated)
Chicago U S A